

Sovyetlerin Romanyaya yürüdükleri asılsız!

Romanya hükümeti çıkan şayiaları tekzip ediyor

Bükreş 26 (A.A.) — «Havas» : Bükreş hükümet mahfilleri, Sovyet kutularının Besarabya'ya ilerlemekte olduğu hakkında Amerikan membaılarından verilen haberleri kat'i surette yalanlamakta ve Sovyet - Rumen hududunun hiçbir tarafında hiçbir Sovyet hareketi vukua gelmediğini sarıh surette bildirmektedir. Eski Polonya - Romanya hududu yerine kaim olan Sovyet - Romanya hududunda kat'i bir kontrol tesis edilmiştir ve bu hudud orta Avrupa'da askeri hareketin devamı müddetince kapalı kalacaktır. Bu bahiste Molotof, Romanyanın Moskova elçisine kat'i deklarasyon yapmış ve karşılıklı olarak şurası tesbit edilmiştir ki iki memleket bundan böyle tam bir bitaraflığa bağlı münasebetler idame eyliyecektir.

Bükreş 26 (A.A.) — Rador ajansı tebliğ ediyor: Romanya ile Rusya arasında gerginlik olduğuna dair çıkan haberler resmi mehafilde kat'i olarak tekzip edilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Rusya Estonya sahillerinde bir üs istemiş

Estonya Hariciye Nazırı dün tekrar Moskovaya gitti ve döndü

Londra 26 (Hususi) — Dün akşam an surette Moskovadan Tallin'e dönmüş olan Estonya hariciye nazırı Karl Selte-rin, bugün tekrar Moskovaya gittiği ve akşam memleketine dönmüş olduğu bildirilmektedir.

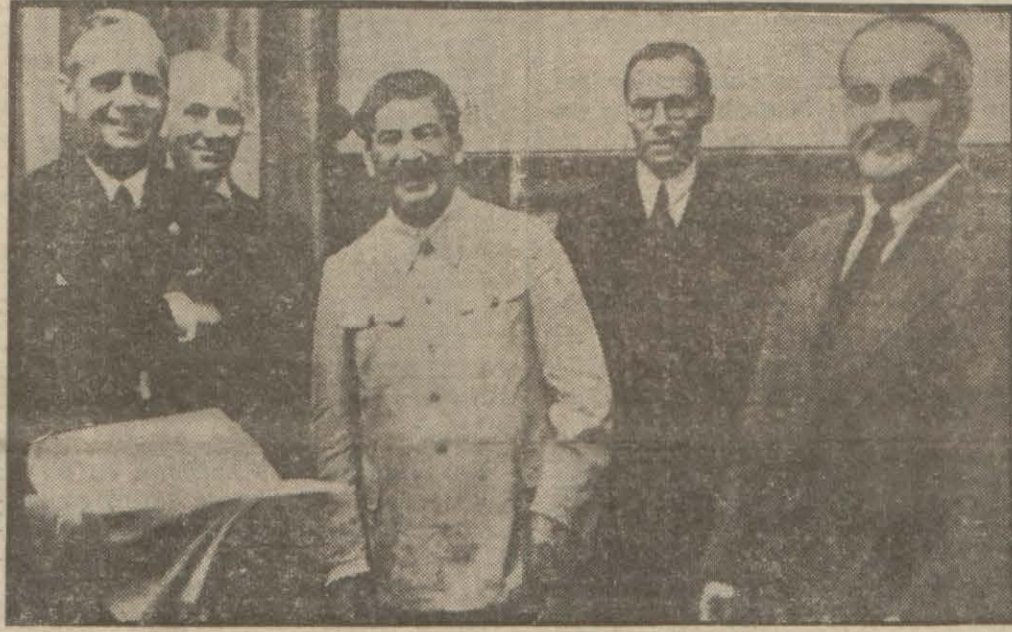
Estonya hariciye nazırının birbirini takib eden bir seyahatleri, bilhassa Bal (Devamı 7 inci sayfada)

Nazi şefleri dündenberi içtima halindedirler!

Alman Hariciye Nazırı bugün Sovyetlerin daveti üzerine Moskovaya gidiyor

Bazı Nazi şefleri Ribbentropu şiddetle tenkid ediyorlarmış!

Alman Hariciye Nazırının Molotofla Polonya hâdiselerinden çıkan meseleleri konuşacağı bildiriliyor

Alman hariciye nazırı ilk Moskova seyahatinde Stalin ve Molotofla bir arada bulunmuşlardır. Bu müzakerelere yarın da devam edileceği anlaşılacaktır.

Londra 26 (Hususi) — Harbin başlangıcından beri Şark cephesinde bulunan Hitler, beraberinde Mareşal Göring ve diğer Nazi erkânı olduğu halde bu akşam Berline dönmüştür.

Nazi şefleri, bu gece Hitler'in riya seti altında toplanarak, müzakerelerde

Alman Hariciye Nazırı

Londra 26 (Hususi) — Alman hariciye nazırı Fon Ribbentrop, Sovyet hükümetiyle görüşmelerde (Devamı 7 inci sayfada)

Çörçil: "Alman denizaltı filosunun onda birini imha ettik," diyor

İngiliz Başvekili de dün yeni beyanatta bulundu

Londra 26 — Avam Kamarasının bugünkü toplantısında, Çemberlayn haftanın umumî vaziyetini gözden geçirerek 22 Eylülde toplanan Fransız İngiliz yüksek harb meclisinde tam bir mutabakat müşahede edildiğini söylemiştir.

Çemberlayn iktisadi haro nezaretine temas ederek şunları söylemiştir:

— Bu nezaretin başlıca vazifesi Almanyanın iktisadi bînyesini harbe devam etmek (Devamı 3 üncü sayfada)

Varşova 200 Alman tayyaresi tarafından bombardıman edildi

Londra 26 (Hususi) — Geç vakit Varşovadan telsizle alınan bir haberde şu malumat verilmektedir:

Bugün Varşovanın muhasarasının 21 nci gündür. Alman tayyarelerinin bombardımanı müthiş bir vüs'at kesbetmiştir. 200 Alman tayyaresi mütemadiyen şehri bombardıman etmiş ve yangın bombaları atmışlardır.

Şehirde, 50 yerde yangın çıkmıştır. Su yoktur. Yiyecek kıtlığı başlamıştır. Sokaklarda ölmüş atlar, derhal mezbara götürülerek halka dağıtmakta dır.

Bugün 67 Sovyet tebaası Varşovadan uzaklaşmış ve Almanların gösterdikleri yolu takib ederek, cephe gerisine gelmişlerdir.

Anlaşılmaz bir hâdise

Fransızlar, Fridrihshafen'i biz bombardıman etmedik, diyorlar

İngiliz gazeteleri ise bombardıman hâdisesini muazzam başlıklar altında neşrediyorlar

Paris 26 (Hususi) — Başkumandanlık, Fransız hava kuvvetleri tarafından dün Fridrihshafendeki Alman tayyare fabrikalarının bombardıman edildiği haberini tekzip etmektedir.

Başkumandanlık, Fridrihshafende infilâklar vukubulduğunu, fakat bunların nedenleri geldiğine dair henüz hiç bir malumat mevcut olmadığını ayrıca tasrih etmektedir. Dün, Almanlar tarafından sekiz Fransız tayyaresinin düşürüldüğü de tekzip edilmektedir.

Öyle tahmin ediliyor ki, Almanlar Fridrihshafendeki dünkü infilâkı Fransız tayyarelerinin bombardımanına hamlederek, dahill bir esrarı gizlemektedirler.

Maahaza bu akşam neşredilen Alman tebliği de hâdiseyi tekzip etmektedir.

İngiliz gazeteleri ne diyorlar?

Londra 26 (A.A.) — Bu sabahki İngiliz matbuatı, garb cephesinde hareketin geniş-

lemesini ve Fransız tayyarelerinin Fridrihshafendeki zeplin üslerini yaptığı baskını muazzam başlıklar altında neşrediyorlar.

Daily Herald gazetesinin askeri muharriri diyor ki:

Dün akşam gelen haberler, Gamelinin ihtimamlı bir surette yaptığı hazırlıklarının ilk semeresini toplamak üzere olduğu intibaini vermektedir.

Daily Sketch gazetesinde de Fridrihshafene yaptığı baskından dolayı Fransız tayyareciliğini tebrik ediyor.

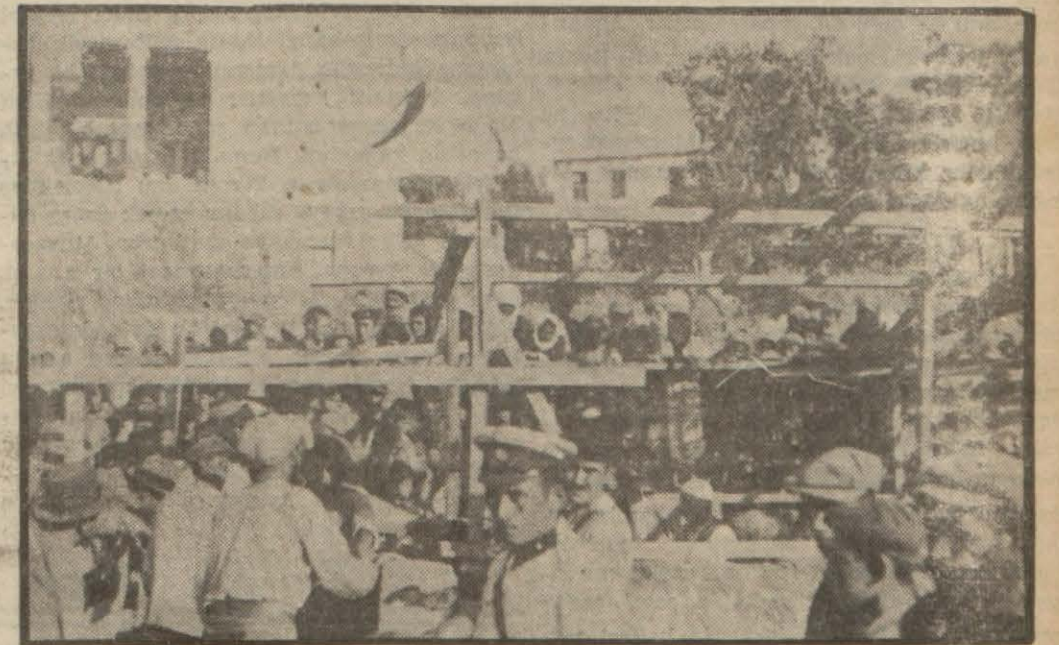
Almanların bir tekzibi

Berlin 26 (A.A.) — İngiliz Röyter ajansı, Alman D. N. B. ajansına atfen Almanyada da sulaklara mâni olmak üzere hususi bir polis teşkilâtı vucude getirilmiş olduğunu yazmıştır.

D. N. B. ajansı esasız olan böyle bir haberi asla vermediğini tasrih etmektedir.

Egede zelzele ve seller yeniden tahribat yaptı Altı kişi boğuldu

Dikilide 12 zelzele daha oldu, şiddetli yağmurlar ve doludan mahsul zarar gördü

Dikilide Kızılay tarafından feldketedelere yemek dağıtılırken

İzmir 26 (Hususi) — Gece yarısından sonra ve bugün Ege'nin hemen her yerinde fasilalı sarsıntılar olmuş, buna bazı yerlerde seller de inzulam etmiştir. Dikilî kazası dahilinde gece yarısından şimdiye kadar muayyen fasillarla en şiddetlisi 13 saniye olmak üzere 12 sarsıntı olmuş, Dikilinin Candarlı nahiyesindeki zelzele pek şiddetli geçmiştir. Candarlı halkı heyecana sokaklara dökülmüşler, evlerini terk etmişlerdir. İntara rağmen evlere girerek istemiyen halkın barınabilmesi için 200 çadır istenmiştir.

Bugün Kemalpaşada, Bergamada, Çeşme de, Dikilî ve Tirode halkı heyecana düşüren

sarsıntılar olmuştur.

Diğer taraftan şiddetli yağmurların ve dolunun tevli ettiği tahribat büyüktür. Mahsul zarara uğramıştır.

Ödemişin Mezarlıktepe mevkiinde Adagüme köyünde Süleyman ve Mehmed kardeşlerin çadırı şiddetli seller tarafından sürüklenmiştir. Facla gece cereyan etmiş, Mehmed sabahleyin çadırı yerinde bulamayınca delirmiştir. Mehmedin eşi Ayşe, oğulları Salih ve Recep ve Süleymanla çocuğu İsmail, kızı Ayşe olmak üzere altı kişi boğulmuştur. Bu zavallıların cesetleri köyünün göz yaşları arasında defnedilmiştir.

Türk - Sovyet görüşmeleri başladı

Şükrü Saracoğlunun Moskovada üç gün kalacağı, konuşmaların bugün de devam edeceği bildiriliyor

Molotof

Şükrü Saracoğlu

Kalinin

Moskova 26 (A.A.) — Tass:

Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, yanında hariciye umumî kâtib muavini Cevad Açıklım, birinci daire reisi Feridun Cemal Erkin ve hususi kalem müdürü Zeki Polard olduğu halde, dün Moskovaya varmıştır.

Vekil, garda hariciye komiser muavini Potemkin ile hariciye komiser muavini Dekanov, Moskova Sovyeti reis muavini Korolof, hariciye umumî kâtib Bogomolof, protokol müdürü Barkof, Moskova merkez kumandanı albay Suvorof, Türkiye büyük elçisi Haydar

Aktay ve sefaret erkânı, İran büyük elçisi Saed, Afganistan büyük elçisi Sultan Ahmed Han, Bulgaristan orta elçisi Antonof, Yunanistan orta elçisi Marketti ve Romanya orta elçisi Dianu tarafından istikbal edilmiştir.

Aynı trenle Sovyetler Birliğinin Ankara büyük elçisi Trentief ve Vekil istikbal için Odesaya gitmiş olan hariciye Yakınşark şubesi müdürü Novikof ta Moskovaya gelmişlerdir.

(Devamı 7 inci sayfada)

TEL GRAF HABERLERİ

Sovyet kıt'aları Slovak hududuna doğru ilerliyorlar

Garb cephesinde yeniden nisbi bir sükûn hüküm sürmiye başladı

Garb cephesinde Şark cephesinde

Paris 26 (A.A.) — 26 Eylül sabah tebliği: Düşman topçusunun Deuxpontos mevkiinin doğu cenubundaki faaliyeti devam etmiştir.

25 Eylül gündüz avcı tayyarelerimiz Alman avcı tayyareleriyle birkaç defa muharebeye girişmiştir.

Paris 26 (A.A.) — 26 Eylül akşam tebliği: Düşman topçusu «İki köprü» mevkiinin cenub muntakasında ve Pirmasens'in cenubunda faaliyette bulunmuştur.

Şafakla beraber düşmanın Sauter cephesinde teşebbüs ettiği bir baskın hareketi tardolunmuştur.

Topçu düellosu

Paris 26 (A.A.) — «Havas» Son üç gündeki harakattan, kuvvetli müfrezeler baskınlarından ve topçu faaliyetlerinden sonra, «İki köprü» nün şarkında garb hududunun heyeti umumiyesinde yeniden nisbi bir sükûn hüküm sürmeğe başlamıştır. Yalnız «İki köprü» de faaliyeti mevcuttur.

Düşman topçusu, dağlık Haardt ormanının garbında birbirini takip eden tepelerden ve vadilerden mürkekb muntakada Fransız kıt'alarının mevzilerini ve arkalarını dövmeğetedir. Bir haftadanberi garb cephesinde askerî hareketin büyük ekseriyetini ıera ediliği yer burasıdır. Fakat, bu, karşı karşıya bulunan iki taraf kıt'alarının vaziyetinde bir değişiklik yaratmamıştır. Mevzu bahsolan topçu düellosu ve mahalli çarpışmalarıdır. Her iki taraf ta buralarda bir taburdan yüksek askerle herhangi bir hareket yapmış değildir.

Alman tebliği

Berlin 26 (A.A.) — Tebliği: Batı cephesinde, mahdud topçu faaliyeti ve ilerî müfrezelerin bazı hareketleri kaydedilmiştir. Beş Fransız tayyaresi ve iki tane ucu yere bağlı balon düşürülmüştür. Diğer bir Fransız tayyaresi de hava dağı topları

Alman askerlerine verilen 10 maddelik emirname

Berlin 26 (A.A.) — Alman matbuatı, harode takip edecekleri hattı hareket hakkında Alman askerlerine verilen on maddelik emirnameyi neşretmektedir.

Bu emirnameye göre, fecayide bulunmak yasaktır. Her asker harp edilemek için üzerinde üniforma olmak lâzımdır. Binaenaleyh sivil elbise ile harbe iştirak edemez. Teslim olan hiç bir düşman çetecler ve casuslar da dahil olduğu halde, öldürülemez.

Çetecler ve casuslar mahkemelerce tecziye edilir. Esirlerin eşyası silâhlar ve plânlar müstesna olmak üzere kullandıklarına bırakılacaktır. Dum dum mermiler kullanılması yasaktır. Kızılhaça, sivil halka ve bitaraf toplarlara tecavüz edilemez. Esir olan bir Alman askerî ancak ismini ve rütbesini bildirir. Kit'ası ve Almanyanın askerî, siyasî ve iktisadî vaziyet hakkında söz söyleyemez.

Bir yolcu tayyaresine ateş edildi, bir yo'cu yaralandı

Amsterdam 26 (A.A.) — Bir Holanda yolcu tayyaresi, Heligoland'a şimali garbisinde meçul bir deniz tayyaresinin hücumuna uğramıştır. Tayyareye müteaddid kurşunlar isabet etmiş ve ağır surette yaralanan bir yolcu, tayyare Amsterdama varmadan evvel ölmüştür.

Sovyetlerin Romanyaya yürüdükleri asılsız!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Askerî hadiseler olduğu ve Sovyet hududunun kapatıldığı haberleri de tamamilen uydurmadır. İki memleket arasındaki eski hudud normal münakalâta açıktır. Rus - Rumen münasebatı kat'i bitaraflık esası üzerine devam etmektedir.

Resmî mehafil, Molotof tarafından Romanyanın Moskova elçisine geçenlerde verilen bitaraflık deklarasyonunu hatırlatmaktadır. Esasen Polonyadaki Sovyet kumandanları Rumen hudud kumandanlarına karşı tam bir bitaraflık arzusu izhar etmişlerdir.

İtalyanların Endişeleri

Roma 26 (A.A.) — «Havas» : Gittikçe daha ziyade muhakkak bir mahiyet arzeden bir cihet varsa, o da Sovyetlerin Polonya Galicyası ile Ukranyasını istilâsının İtalyan mahfillerini lakayad bırakmadığıdır. Sovyet rejiminin, büyük İtalyan menfaatleri olan Tuna ve Balkanlar ya - kininde yerleşmesini görmek, Roma - da endişeler doğurmaktadır.

Bu sebeble burada vaziyet, büyük bir dikkatle takip edilmektedir.

İtalyan gazete muhabirleri de, yazdıkları yazılarda, Kızıldunun iş - gal ettiği şehirlerde alınan tedbirleri tebarüz ettirmek ve birdenbire Sovyet rejimine tabi bırakılan halkın mu - kadderatını kaydelemektedir.

Doktor, eczacı ve kimyagerler için tekâmül tedrisatı

Bir enstitü ile bir mekteb kuruluyor

Ankara 26 (Hususi) — Sıhhat Vekâleti merkez hıfzıssıhha müesseseleri hakkın - daki kanunun ilgası ve Cümhuriyet Merkez Sıhhat Enstitüsü ve Hıfzıssıhha mektebi teşkiline dair bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu projeye göre merkez hıfzıssıhha müessesesi, Cümhuriyet Merkez Hıfzıssıhha müessesesi, Cümhuriyet mektebi namı altında iki kısma ayrılmaktadır.

Sıhhat Vekâleti memleketin muhtelif muntakalarının sıhhi ihtiyaçlarına göre aynı işleri yapmak üzere şubeler açabilecektir.

Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü halk hıfzıssıhha şartlarının ıslah ve inkişafına ve her nevi hastalıklarla mücadelede yarınacak sıhhi ve fenni araştırmalar yapacaktır. Urum - lı ve içtimai hıfzıssıhaya, sair sıhhi mevzu - lara dair konferanslar tertib edecek, neşriyat yapacaktır.

Hıfzıssıhha mektebi Vekâletin göreceği lüzum üzerine tababet şubeleri, sınıfları ve mensubları ile eczacı ve kimyagerlere ve sıhhat memurlarına sıhhi, fenni ve idari vazifelerine aid umumî ve nazari tekâmül tedrisatı yapacak, konferanslar tertib edecektir.

Bu memur ve müstahdemler Vekâletin lüzum göstereceği zamanlarda bu tedrisatta hazır bulunmaya mecbur olacaklardır.

Tekâmül kurslarına iştirak edeceklerin yol masrafları ve kursta buldukları müddetçe her türlü masrafları Vekâlet tarafından temin edilecektir.

Vekiller Heyeti dün toplandı

Ankara 26 (A.A.) — Vekiller Heyeti, bugün saat 18 de Başvekkâlette Başvekil doktor Refik Saydamın riyasetinde bir toplantı yapmıştır.

Parti grubunda dünkü müzakereler

Ankara 26 (A.A.) — C. H. Partisi Büyük Millet Meclisi grubu umumî heyeti bugün 26/9/39 saat 15 de reis vekil Hasan Sa - kann riyasetinde toplandı.

Ruznamede yalnız Manisa meb'usu Refik İncenin Büyük Millet Meclisinin eski zabıtlarının yeniden tabi ve tevziine dair olan takrir vardı.

İk defa takrir sahibi kürsüye gelerek takiri vermekteki maksadını izah etti.

Büyük Millet Meclisi muhterem reisi Ab - rühalik Renda zabıt meselelerine müteallik riyaset makamının nokta nazarını izah buyurdular. Birkaç hatib aynı mevzu üzerinde fikir ve mütaale beyan ettikten sonra takrir sahibi Refik İncenin bu meselenin riyaset divanınca etrafı ile tekkil edildikten sonra bir tekkil yapılmasını mübeyyin olarak verdiği tekkil takriri reye konu ve ittifaqla kabul olundu.

Ruznamede başka mesele mevcut olmadığından saat 16 da celseye nihayet verildi.

Irak Sadabad paktına sadık

Bağdad 26 (A.A.) — Başvekil Nuri Paşa radyo ile neşredilen bir nutuk söyleyerek Avrupa anlaşmazlığının son inkişaflarını anlatmış ve Irakın bir taraftan İngiltere ile olan ittifaqına diğer taraftan Sadabad Paktına sadakatini tebarüz ettirmiştir.

Nuri Paşa, ayrıca, Almanya ile dip - lomatik münasebetlerin kesilmesinin memlekette hasıl ettiği iyi akisleri kaydedilerek Arab nasyonalistlerini Irak siyasetinin muvaffakiyetine çalışmaya davet etmiştir.

Almanya ve bitaraf devletler

Bir İngiliz gazetesi Nazi şefleri arasında ihtilâf çıktığını yazıyor

Londra 26 (A.A.) — Daily Ekspres gazetesinin Kopenhagdaki muhabiri, Nazi şef - leri arasında ihtilâflar zuhur ettiğini kaydediyor.

Bunlardan biri Göringle Amiral Reader arasında, amirallik kayıtsız ve şartsız de - nizaltı harbi kararından doğan ihtilâftır. Bu harb, üstüste iki Finlandiya ve bir İsveç vapuru battaktan sonra bitaraf şimal memleketlerinden Almanya doğru olan ihracatı esaslı bir surette tehlikeye düşürmektedir. İsveç vapurunun batırılması, İsveç büyük bir hiddetle uyardırması ve İsveç hükümeti Almanya bütün demir ihracatına nihayet verileceği tehdidini ihtiva eden şiddetli bir nota göndermiştir.

Mayın tarlaları

Berne 26 (A.A.) — Basler Nachrichten gazetesinin Stokholm'den aldığı haberlere göre, Alman harb gemileri, Örsünd civarında İsveç sularında mayın tarlalarını müdhis surette genişletmiştir. Bu mayın tarlaları, halen eskisinden iki misli olmuştur.

Fransızlar ne diyorlar?

Paris 26 (A.A.) — Havas: Bu sabahki gazeteler, 24 saat zarfında İngiliz limanlarına aid kereste yüklü üç İsveç ve Finlandiya ticaret gemisini batıran Alman bahriye nezaretinin beceriksiz hareketini bilhassa kaydediyorlar.

Marcel Pays, Excelsior gazetesinde: «Bu tehditler Slovakya, Polonya, Macaristan, Romanya ve Baltık memleketlerini Moskovanın emrine bırakan Almanyanın Sovyetler Birliğine karşı gösterdiği mutavaziatı garib bir tezaad teşkil etmektedir» diyor.

Le Journal gazetesinde Saint - Brice, Almanlara, bu suretle demokratlara hizmet ettiklerinden dolayı teşekkür ediyor.

Slovakya'da isyan çıkmış

Berne 26 (A.A.) — Aynı zamanda katolk ve sosyalist mehafile gelen haberler yalnız Bohemyada ve Moravyada değil, Slovakya'da isyan hareketleri vukubulduğunu teyid etmektedir.

Almanlar eski başvekil Beran, eski Prag belediye reisi Senkl, eski polis müdürü Dienkl gibi siyasî şahsiyetleri tekkil etmişlerdir.

Aynı zamanda bilhassa Plsende Skoda fabrikası amelesinden birçoğu, iş baltaladıklarından dolayı kurşuna dizilmişlerdir.

Fransada komünist partisi feshedildi

Paris 26 (A.A.) — Bugün öğleden sonra Reiscümhurun riyaseti altında toplanan kabine içtimama Dahiliye Nazarı komünist partisinin ve bu partiye bağlı bütün teşekküllerin feshi hakkındaki emirnameyi Reiscümhura imzalatmıştır.

Üzüm müstahsilini korumak için hükümetin verdiği karar

İzmir 26 (A.A.) — Yeni Asır gazetesinin yazdığına göre, hükümet, üzüm müstahsilini korumak için tarım satış kooperatifleri emrine bir milyon lira vermiştir. Bu müessese kooperatiflere ortak olmayan müstahsillerin demallerini alacaktır. Mübayaat fiatı İzmir borsasına göre hesap edilmiştir. Mübayaat peşin para ile yapılmaktadır.

Sabaitan Sabaha

Almanya eli, altmış yıllık taze bir medeniyetin eseridir. 1870 harbinden sonra millî inkişafını tamamlamıştır. 1870 den 1914 de kadar kırk sene imar görmüştür. Yeni fikir şehitler kurmuştur. Endüstri, nüfusu muayyen sitemlere tekkis eder. Sanayileşen Almanya bu sayede süratle ve geniş mikyasta mamur olmuştur. Yeni fikir ve yeni teknikle kurulduğu için, Avrupanın en genç ve modern memleketi olmuştur. Eskiyi bozup yenilemek için ağır ve yıpratıcı devir geçirmemiştir. Alman şehirciliği Avrupanın en üstün şehirciliğidir. Modern san'at, her şeyden istifa etmesini bilen san'at Almanya'yı tam manasile comode bir memleket yapmıştır.

1914 harbini düşman topraklarında yapan bu mamur Almanya, istilâ gibi yıkıcı bir şifete uğramadığı için yalnız silâhlarını kaybetmiş asil hayat ve refah unsurlarını kurtarmıştır. Bunun içindir ki ağır bir Versay sulhüne rağmen yirmi yıl içinde eski halini bulmuştur. Geçen Büyük Harbe bir Alman köyünün bile harab olmadığı malumdur. Bugün Vargova gibi büyük ve eski bir şehrin harb ka - sirsasile ne hale geldiği düşünülürse düşman istilâsı germenin ne demek olduğu anlaşılır. Fransızlar Verdün hattına kadar düşman ayakları altında kalan şehir ve kasabalarını yirmi yılda eski haline getiremediler.

İşte dün böyle bir istilâdan, ağır hava hücumlarından masun kalan Almanya bugün harbi kendi topraklarında kabul etmiş bulunuyor. Havaalarında beyanına me atarak dolaşan İngiliz hava kuvvetleri henüz bir bomba atmamışlardır. O kahr hava filoları göklerden ateş kumağa başladıkları zaman mamur Almanya istilân, taarruzun ve harbi kendi topraklarında yapmanın ne demek olduğunu anlamakta gecikmeyecek, ve muhakkak ki bugün Alman erkânıharbiye - sinin düşündüren de bu ailm zarurettir.

Buhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Amerika bir jest daha yapamaz mı?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Yalnız şu veya bu milletin değil, bütün dünyanın ve bu arada bütün medenî âlemin menfaati, esasen mevzülüş - miş bulunan bugünkü harbin bir an evvel nihayete ermesini görmeğe. Bu, açıkça söyleyelim; medeniyetin istikbal bakımından bir zarurettir. Bunun aksini istemek te, ta - bir mazur görülsün; bir dalâlettir. Almanya Lehistanı tecavüz etmekle fena bir hareket yapmıştır. Bu, bir hakikattir. Fakat bu devleti bir çıkmaza sokmuş olanları da bu fena hareketin müşariki olduklarını iddia edecekleri karşı verilebilecek, maks bir cevap bulmak müşküldür. Demek ki büyük bir mes'uliyet hissesinin Versay rejimini yaşı - mak isteyenler de olduğunu heri sürenler, davalarında tamamen haklı olmasalar bile ortaya attıkları muadele ile her halde mü - him bir meseleye ve hiç şüphe yok, çok ciddi bir yaraya dokunmuş oluyorlar.

Bir İtalyan gazetesinin de iddia ettiği gibi Fransa ile İngiltere, Almanya'yı mağlûb et - mek için üç hareket tarzı ihtiyar edebilirler veyahud bu hareket tarzlarında üçünü bir - den tatbik etmiye çalışmakla gayelerine u - laşmaya çalışabilirler:

- 1 — Almanya'yı iktisadî abluka ile yere sermek istiyebilirler.
- 2 — Zigfrid hattına taarruz edebilirler.
- 3 — Bitaraf bir memleket yolla Alman - yanın taarruz edilebilecek zayıf noktalarına darbe indirebilirler.

Görünüşe nazaran Almanya harbi birkaç sene devam ettirebilecek ilk madde stokla - rına maliktir. Bunun haricinde tatbik ettiği otarık iktisadî sistemle şark komşusundan her istediği maddeyi temin edebilir. Şu hale göre, birinci silâh matlub neticeyi vereceğe benzemez.

Zigfrid hattına yapılacak bir taarruzia Almanya'yı girmek yapılamıyacak bir şey değildir. Her müstahkem mevki aşmak için olduğu gibi bunun icab ettireceği malseme ve bilhassa insan fedakârlığını göze alırken sonra bu müstahkem hat ta pekâlâ yarıl - ıllır. Fakat bu ameliye başarıldıktan sonra geride kalacak kuvvetlerin bu muvaffaki - yeti matlub derecede istismar edilemeieri şüphelidir. Esasen birçok askerî mütehas - suslar, şimdiki kadar hep bu nokta üzerinde durmuş ve hep bu fedakârlığa nazarı dik - katli celbetmişlerdir.

Geriye, bitaraf bir memleket hududunu tecavüz ederek Almanya'yı taarruz etmek kalır ki bu hareket te İngiltere ile Fransa - nın şimdiki kadar ilân edegeldikleri pren - siplerle mutlak surette mütezaad bir şey olur. Kaldı ki böyle bir taarruzun verebileceği ne - ticeyi peşin olarak tayin etmek te mümkün değildir. Şu hale göre bu harb, garib bir mahiyet alıyor, demektir. Bundan evvel de bil - münasebe kaydedtiğimiz gibi medeniyetü a - tisini ciddi tehlikelere maruz bırakan bu harbe, bir kolayını bulup, bir nihayet vermek umumî menfaat meselesidir. Bu işde, bitaraf bir vaziyette bulunan devletler için ve bil - hassa Amerika için ifa edilebilecek çok se - refleri bir vazife vardır. Bundan evvelki me - sajlarmın gördüğü mukabeleden cesaretsiz - lenmiyerek Reiscümhur Rooseveltin bir defa daha sulh şansını denemesi çok yerinde bir hareket olacak ve neticesi ne olursa olsun, bütün dünyanın minnettarlığı ile karşıla - nacaktır.

Selim Ragıp Emeç

Leh Cümhurreisinin istifası sayıları

Londra 26 (A.A.) — Reuter: Polonya ajansı, Reiscümhur Mos - cicki'nin istifa edeceği ve yerine Pa - drewski'nin geçeceği hakkındaki haber - leri yalanlamaktadır.

Şehir Haberleri

Dil bayramı merasimi

Dün dil bayramı idi. İlk Türk dili kurul-tayının toplandığı günün yıldönümü dün, geçen yıllarda olduğu gibi memleketin her tarafında tes'it edilmiştir.

Dil bayramı münasebetle şehrimizdeki bütün Halkevlerinde müsamere tertib edilmiş ve konferanslar verilmiştir. Eminönü Halkevinde dün akşam saat 21 de merasim yapılmış, İstiklâl marşını müteakib Evin dil, tarih kolu başkanı tarafından (dil hareketlerinin son manzaranı) ve dil kolu azalarından biri tarafından (eski ve yeni dil örnekleri) mevzuu iki konferans verilmiştir. Konferanslardan sonra Halkevi temsil kolu tarafından (Zor nikâh) piyesi temsil edilmiştir.

Şişli Halkevinde de dün gece bir toplantı yapılmış, Türk dili hakkında bir konferans verilmiş, muallim Kenan Sarier tarafından manzumeler okunmuş ve bir çaylı dans tertib olunmuştur. Aynı şekilde Fatih, Beşiktaş, Kadıköy, Bakırköy, Üsküdar, Beyoğlu ve diğer Halkevlerinde merasim yapılmıştır.

Kültür işleri:

Orta tedrisat münhallerine yeni tayinler yapıldı

Maarif Vekâleti, şehrimizdeki orta tedrisat müesseselerinde münhal muallimliklere yeni tayinler yapmış ve bunları dün telgrafla bütün okul direktörlerine bildirmiştir. Vekâlet mekteplerde derslere başlandığı için talebinin boş vakit geçirmemesini gözönünde bulundurarak münhalleri süratle doldurmuştur. Bugün okul direktörleri muallimlere yeni vazifelerini tebliğ edeceklerdir.

Maarif Vekâletinin yaptığı bu yeni tayinlerle orta tedrisat müesseselerinde pek az münhal kalmıştır. Bunlar da bugünlerde doldurulacaktır.

SÜMER sinemasının

büyük muvaffakiyeti

Pek yakında: Gösterilecek olan

SAMİMİ ANLAŞMA

(İNGİLİZ - FRANSTZ itilâfı)

Fransa Akademisi azıslından Andre

Maurois'in güzel esrinden ilham

alan Rejisör, Vekâleri pek san'at-

kârane bir tarzda tertib etmiş kuv-

vetli bir aşk macerasını mühim si-

yasî hadiselerle karıştırmış ve mü-

kâlemelerin cazibeli üslubu ve

hem sade hem de edebî olarak

yapılmıştır. Bu güzel müstesna

eserin baş rollerinde:

VİCTOR FRANÇEN - GABİ

MORLAY - PIERRE

RİÇHARD WİLM

gibi daima sevilen ve takdir edil-

en yıldızlardır.

Barbaros ihtifali bugün yapılıyor

Bugün öğleden evvel Beşiktaşta Barbaros türbesi önünde büyük Türk amirali Barbaros'un hatırasını tazî için bir ihtifal yapılmaktadır.

Barbarosun türbesi ve civarı bu sabah bayraklarla donatılmış, ve merasime iştirak eden sübay, deniz harb ve yüksek deniz ticâret okulları Parti ve halk teşekkülleri saat 9,45 de türbe önünde yerlerini almışlardır.

Saat 10,30 da türbenin bahçesinde donanma muzikasının kaldığı İstiklâl marşla merasime başlanmış ve ihtifalde bulunan bütün mektepler ve halk İstiklâl marşını hep beraber söylemişlerdir. Bu sırada hazırlanan direğe Türk bayrağı çekilmiş. denizde bulunan bütün meraklı düküklerini calmışlardır. Müteakiben vilâyet, donanma komutanlığı, belediye, Parti ve diğer teşekküller tarafından türbeye çelenk konulmuştur.

Bundan sonra türbe bahçesinde yer alan iki mangan deniz talebesi tarafından havaya üçer el silah atılmış ve Barbarosun ruhunu tazî için bir dakika sükküt edilmiştir. Bunu val ve belediye reisi Lütfî Kırdar ile genç bir deniz subayının iki kısa nutku takip ederek ve ihtifale iştirak eden kâ'alar tarafından bir geçid resmi yapıldıktan sonra merasime nihayet verilecektir. Gece de Barbaros türbesinde ve deniz müesseselerinde tenvirat yapılacaktır.

70 hamalın vazifesine nihayet verildi

İstanbul liman işletme direktörlüğü, gördüğü lüzum üzerine 70 kadar hamala işten el çekti.

Galata yolcu salonunda çalışan hamallar vaktile, yolculardan geliş güzel para almakta, çok defa hiç bir usul ve kaldeye uygun düşmeyecek tarzda yolculardan bahşış ve ücret istemekte idiler.

Bu yüzden yolcu salonunda müteaddid defalar çok çirkin hâdiselerin zuhuruna meydan verilmiş olduğundan liman işletme direktörlüğü, yolculardan ne suretle ve ne miktar para alınması lâzım geldiğini bir nizamname ile tesbit etmiş, yolcuları hamallarla ve hamalları yolculara para almak ve vermek hususunda karşılıksız olarak ölüme geomek üzere bir fîs usulü ihdas ve bunu tatbik mevkiline koymuştur.

Fakat son zamanlarda şimdye kadar muntazam bir şekilde bu usullere riayet eden hamalların bir takım yolsuzluklara saptıkları, yolcuları rahatsız edecek tarzda hareket ettikleri, vaki şikâyetlerden anlaşılmıştır. Liman işletmesi, bu hâdiselerle a'akadar 70 kadar hamalın vazifesine nihayet vermiştir.

Müteferrik:

Pasif korunma işlerine 100 bin lira tahsis edildi

Belediye, pasif korunma işlerine harcanmak üzere bütçede yüz bin liralık bir münakale yapmıştır.

Kiralar yükseltiliyor

Dün muntaka ticaret müdürlüğünde Ticaret Vekâleti teftiş heyeti reisi, belediye İktisadî İşleri müdürü ve ticaret odası umumî kâtibinin de iştirakle bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda şehrin iktisadî vaziyeti gözden geçirilmiş ve alınacak tedbirler etrafında görüşülmüştür.

Diğer taraftan muhtelif emtia ve mamulât üzerinde ihtikâr yapıldığı hakkında alkâdârlara yeniden birçok müracaatlarda bulunulmuştur. Bu vaziyet karşısında menî ihtikâr komitesi bugünlerde toplanarak yeni müracaatları tetkik edecektir.

Öğrendiğimize göre bu müracaatlar meydana kira ihtikârı hakkındaki şikâyetler de mühim bir ver tutmaktadır.

Ticari muamele bir hayli azalmış olduğu halde, birçok mal sahipleri kiraları artırmak temayüllü göstermişlerdir.

Bu şekilde talebler bilhassa apartman sahiplerinde de mevcuttur. Önümüzdeki toplantıda bu mevzu da tetkik edilecek ve kiraların arttırılması ihtikâr mahiyetinde görüldüğü takdirde bu husus ta bir karara aptedilip vilâyete bildirilecektir.

Menî ihtikâr kanunu 1 Evlâlden itibaren mer'ivet mevkiline konulduğu takdirde, bu tetkikler kanunun şümül dairesine girecektir.

Şehir haberlerinin devamı 7 nci sayfada

Şimdye kadar misline rastlanmamış bir film ve sinema tekniğinin en son Harikalar - Harikası

BAY ÇETİN UÇAN ADAMLAR DİYARINDA

Bugün: Matinelerden itibaren **ALKAZAR** Sinemasında **BAŞLIYOR**

Şehzadebaşı **FERAH** Sinema Telefon: 21869

Bugün matinelerden itibaren 2 film **1-ATMACA CHARLE BOYER PIERRE RICHARD WİLM**

2 - MASKELİ "5," LER

Gözleri bozmayan ve yormayan, sesleri tabiileştirilen son sistem makinelerimizin hiçbir sinemada eşi ve benzeri yoktur. Diğer makinelerle takdir ve mukayesesini (İyi ve Kötü) yü kolayca tetrik eden sayın müşterilerimize bırakıyoruz.

Hiç bir insan gözünün şimdye kadar göremediği... Hind ANGKOR İbadetgâhı esrarı arasında geçen bir aşk ve sergüzeşt romanı... Seven ve Öldüren Hintliler... İhtirash ve meraklı bir film...

Mr. MOTO'nun SON KOZU

Büyük Japon Polis Hafiyesi PETER LORRE ve ROCHELLE HUDSON'un Fransızca sözlü en son ve en büyük filmi

YARIN **SARAY Sinemasında** AKŞAM

YARIN AKŞAM **LÂLE**'de YARIN AKŞAM

Bütün İstanbulu yerinden oynatacak, bütün insanları neş'eden coşturacak, bütün dertleri unutturacak senenin en büyük filmi

BRODVAY SERENADI

FRED ASTAİRE - GİNGER ROGERS

Bu filmde uçan bir çift, zevk dağıtan bir rüzgâr, (YAM) dansile dünyayı çaldırtan bir afet olmuştur.

Yerlerinizi evvelden aldınız. Telefon: 43595

Yarın akşam **İPEK** sinemasında Bütün dünyada 25 Milyondan fazla başlan bir roman

Eşi ve benzeri asla görülmemiş bir mevzu

KAÇAK KORSANLAR

TOM SAVYER'in MÜTHİŞ MACERALARI (Bütün renkli)

Bütün kalpleri heyecandan titretecek nefis ve harikulâde bir şaheser

Hâdiseler Karşısında

Çok şükür nezle oldum

— Vay beyim nasılsınız, sizinle konuşmayı ne var, ne yok?..

Cevap veriyorum:

— Üstünüzze şifalar nezle oldum.

— Dikkat, bu havada çabuk geçmez.. Gece yataırken birkaç fincan ıhlamur içmelisiniz.

— Teşekkür edip yanından ayrılıyorum; — Vay gazetecim, böyle dalgın nereye?

— Eczaneye.

— Ne var, hayırdır inşallah..

— Nezle oldum.

— Bir şişe konyak al, bir de aspirin.. Aspirini konyanın içinde erit, yudum yudum iç, yat.

— Ona da teşekkür ediyorum;

— Ne varsa, sizde vardır.

— Sağma dönüyorum, bu da tanıdık.

— Bende nezleden başka birşey yok.

— Bugünlerde de pek salgın birader..

— Refikam tutulmuştu. Derken çocuğa geçti, bendiniz tam üç gün bu yüzden evden çıkmadım. Mantol iyi geliyor. Size de tavsiye ederim.

— Ona da bir teşekkür.

— Hava birdenbire değişti.

— Bu da bir başka tanıdık.

— Evet, bilhassa bunun zararım ben gördüm. Nezleden baş kaldıramıyorum.

— Küçük hastalık gibi görünür ama insanı adamakıllı sarsar. Bizim bakanak vardır. Mübarek her on beş günde bir yakalanır.. Bu yüzden iğne ipliğe dönmüştür. Allah size öylesini versin, adamcağız nezleden kurtulmak i-

çin kabil olsa bütün varımı yoğunu feda edecek. Benden size bir nasihat. Böyle ince elbise ile dolışmanın..

Çok şükür ki nezle oldum. Bu yüzden tanıdıklarım hatırlamı sorunca, hemen nezle olduğumu söylüyorlar ve onlar bana ilâç tarif, tavsiye ediyorlar. Nezle olmasaydım, hatırlamı sordukları zaman:

— Teşekkür ederim iyiyim.

Cevabımı verecektim. Onlar da bana harbden, İtalyadan, İngiltereden sualler soracaklar. Çoğu benim kendilerime cevap vermeme beklemeden; olandan olacaktan uzun uzadıya anlatmaya başlıyacaktı. Bugünlerde nezle ilâç tavsiyesi dinlemek; herhalde harb; siyaset dedikodusu dinlemekten daha çok iyi bir şey!

Şimdye kadar neye bunu keşfedemediğime üzülüyorum. Fakat bir kere keşfettim ya.. Artık bu keşiften mümkün olduğu kadar istifadeye bakarım. İki gün sonra nezlem geçer ama bir başka hastalık uydurup söylemek o kadar güç birşey mi?

— Nasılsın?

— Diyene, cevap veririm;

— Midemde müthiş bir sancı var.

Bu sefer de sancı ilâci tavsiye ederler. Ve harb lâfı açmazlar, ben de bu suretle dinç kafa ile rahat yaşyabiliyim.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Fındık kabuğuna giren eldiven

16 ncı asırda o

kadar ince deriden

eldivenler yapıyor

lardı ki bir çift el-

diveni bir ceviz ka-

buğunun içine koy-

mak mümkün o-

labilirdi. Belki inan-

mayacaksınız. Fa-

kat bu haberi biz bir

Fransız gazetesin-

den tercüme ettik. Hatta

oradaki fındık kelimesini insafa gelip

cevize tahvil ettiğimizi de ilâve edelim.

İlk kabili sevk balonlar

Balon, ilk ıca-

dında kabili sevk

değildi. Rüzgâra

tâbi olur, rüzgâr

ne tarafa sürükler-

se o tarafa gider-

di. Bugünkü kabi-

lisevk balonlar ise

istenilen istika-

mette sevkedile-

bilirler. Balonları kanad

takarak bu ka-

nadlarla idare etmek

tecrübesi ilk defa

on dokuzuncu asırda

tecrübe edilmiş

tır.

Amerika bayrağı

Amerika bayra-

ğında son değişik-

lik 1912 senesinde

yapılmıştır. Ufki

olarak altı sıra yil-

dız vardır ki her

sırada sekiz yıl -

dız bulunmakta -

dir. Yıldızlar ye-

künü 48 tutar ki,

Birleşik Amerika devlet-

lerinin adedine

müsavirdir.

İki başlı karınca

Kaliforniyada i-

ki başlı karıncalar

bulunmuştur. Bu

karıncaların bil-

hassa yürümeleri

çok garibdir. Her

iki baş vücudu kendi

istikametine sev-

ketmek istediği için

bir noktadan diğer

bir noktaya gidebilmesi

çok uzun za-

mana tevakkuf etmektedir.

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucularım Cevablarım

Bay Şakire:

— «Beş sene müşterek hayat yaşadıktan sonra bu uzun zamanın hiç

«bir gününü kavgasız geçirmemiş ol-

duğunuzu göremek ayrılmaya karar

«verdimiz. Fakat kararı tatbik etmek

«kolay değil. Mahkemeye gitmeden

«önce bir sene ayrı yaşayalım, dedi-

«niz, ve böyle yaşadınız. Müddet bit-

«ti, şimdi kat'i adımı atmakta tere-

«düd ediyorsunuz.»

— Haklısınız. Ben sizin yerinizde

olsaydım bu kat'i adımı atmaktan

«büsbütün vazgeçerdim. Biliyorum,

«terar birleşince tekrar kavga edece-

«siniz. Fakat inanınız bana, alışan a-

«dam kavgayı da arar. Zaten ayrı ya-

şadığınız bu bir sene içinde siz de dik-

«kat etmiş olacaksınız: «Keşki bu -

«rada olsaydı da gene atısaydık, di -

«ye hiç düşünmediniz mi?»

Bay «B.D.» ye:

— Evet, umumî kaide olarak söy-

«lenir: «Yüzü güzel olanın huyu da gü-

«zel olur» derler. Amma ben şahsan

«umumî denilen bu kaidenin pek çok

«müstesnalarını gördüm. Şimdi bile

«gözlerimin önüne geliyor: Melek ka-

«dar güzel, üstelik bilgili bir kadın,

«fakat içi zehir doludur. Temas ettiğin

«yakar, mahveder. Gene gözlerimin ö-

«nüne geliyor: Çirkin mi çirkin, fakat

«ailesinin en temiz huylu kızı odur.

«Hayır, bahsettiğiniz kaidenin doğru

«olabileceğine inanmıyorum.

TEYZE

Harbler ve insan zayıflığı

Yapılan istatistikler gösteriyor ki silâhlar tekemmül ettikçe ölü miktarı azalmaktadır!

YAZAN

Emekli General H. Emîr Erkilet
"Son Posta"nın askerî muharriri

1914 Harbinden bir sahne: Hücum kalkış

Harbler yüzünden insanların ne gibi vasıtalarla ne miktar ve nisbette kurban verdikleri, harbin bahse mevzu olduğu her zamanda en ehemmiyetli bir askerî ve içtimai mesele olmuştur. Bundan başka silâhlar tekemmül ettikçe ve dünya yüzünde fen, medeniyet ve kültür ilerledikçe insanların harblerde verdikleri zayıflığı azaltmadığı meselesi de tetkike değer hem askerî ve hem de içtimai ehemmiyetli bir mevzu teşkil eder.

Harblerde insanlar silâh tesiri, hastalık ve bilhassa sarı hastalıklar, kazalar, mesakkat ve mahrumiyetler sebebiyle kurban verirler. Şüphe yok ki ancak kılıç kılıca ve mızrak mızrağa mücadelelerin neticesinde talihleri taayyün eden eski harblerde insanca telefâtın nisbeti ekseriya pek yüksekti. Nitekim Annibal, A'pları geçerken mevcudunun % 50'sini kaybetmiş; Roma ordusu meşhur Kan imha meydan muharebesinde mevcudunun % 92'sini elinden çıkarmıştı. Bunlar gibi eski zaman harblerine dair birçok zayıflık rakamları saymak kabildir. Herhalde bu muharebelerle yarıdan ölümler vak'aları pek fazla idi.

Ateşli silâhların icad, kabul ve istimaline yaralananlarla yaradan ölenlerin sayısı azalmıştır. Buna mukabil orduların büyümesiyle harp sarı hastalıkları sebebiyle ölenlerin adedi artmıştır.

Ne eski ve ne de yeni zamanlara ait harp zayıflığı istatistikleri maalesef tamam zaptedilip neşrolunmuş değildir. Bilhassa mağlûb memleketler bu zayıflığı ekseriya siyasi ve askerî mülâhazalarla saklamışlardır. Meselâ Fransızlar

1870-71 harbinde verdikleri zayıflığı bugüne kadar, hatta takribî bir surette bile malûm değildir. Bununla beraber harblerde insanların verdikleri kurbanları pek büyüktür ve büyük olmaktadır.

Bugün bir tarafta Almanya ve diğer (Devamı 7 inci sayfada)

Büyük Harbde hangi ordu ne kadar zayıflık verdi?

	Harbin başlanışından itibaren mevcutları	Harbin sonuna kadar mevcutları	Harbde zayıflık	Harbde verdiği yaralılar
Türkiye	1.000.000?	500.000?	300.000	600.000
Almanya	3.900.000	8.000.000	1.809.600	4.241.200
Müstemlekeleri			14.000	
Fransa	3.820.000	5.192.000	1.215.800	4.390.000
Müstemlekeleri			108.200	
Büyük Britanya	118.000	3.500.000	682.000	2.100.000
Müstemlekeleri		Diğer devlet harblerde 1.800.000	187.000	
İtalya	—	1.956.200	600.000	1.000.000
Belçika	300.000	—	115.000	180.000
Romanya	? 300.000	—	159.000	150.000
Rusya (takribî)	5.000.000	?	2.250.000	5.730.000
Birleşik Amerika [1]	—	1.556.000	49.600	190.300
Avusturya - Macaristan	2.300.000	2.500.000?	1.000.000	2.000.000
Karadağ	—	57.000	900.000	200.000
Portekiz	—	53.000	3.000	7.300
Sırbistan	300.000	—	120.000	160.000
Karadağ	? 20.000	—	5.000	10.000
Yunanistan	? 200.000	353.000	4.000	10.000
Japonya	—	? 20.000	1.000	1.000
Yekûn	Vasatî	29.500.000	8.732.545	20.815.143

[1] Ayrıca Amerikada daha 1.839.194 kişi seferber olmuştur.

— Bir defa tecrübe etmez misiniz? Bakınız burada misk gibi kokan salın sigaraları var. — Beceremem ki... — Alışsınız; ilkin dumani içinize çekmeyin.

— Pekî... Bir sigara içmekten bir zarar gelmez; lütfen bir tane verin misiniz?

Nevzad bey derhal yerinden fırlayarak masanın üzerinde duran kutulardan bir tane sini bana uzattı:

— Buyurunuz... Mâzide ederseniz ben de bir tane yakacağım.

Sigarayı ağzına götürüp bir nefes çekti; sonra gülerken Nevzad beye baktım:

— Elime bile yakışmıyor... Kim bilir ne komik bir halim var, değil mi?

— Bilişks, fevkalâde şirin ve sevimsisiniz. Biraz hayretle sordum:

— Benimle alay mı ediyorsunuz?

— Sizinle alay etmek mi? Sizi temin ederim ki böyle bir şey düşünmedim ve sözlerim gayet ciddi ve samanıdır. Ben...

Tam bu sırada kapı tekrar açıldı: Cahid bey eşikte göründü ve biraz evvel Nevzad beyin yaptığı gibi hayretle:

— Sen burada mısın Semiha? diye sordu; fakat sesi onunkinden büsbütün başka idi. Aynı dakikada kapı açıldı, yüzü o güne kadar görmediğim sert ve müthiş bir mana aldı.

— O elinde tuttuğun sigara nedir? Gözleri hiddetle Nevzad beye döndü:

— Sen burada ne yapıyorsun Nevzad? Sesi keskin, mübâhakkın ve hırçındı. Bir denbre niçin olduğunu epk anlayamadan, kendimi fevkalâde zavallı ve bedbaht hisset-

"Son Posta"nın tefriki: 50

DAĞLARIN ESİRİ

NAKLEDEN

MUAZZEZ TAHSİN BERKAND

tim. Nevzad bey de pek memnun görünmüyordu ama benim cevap veremediğimi görünce, lâkayd ve tabii görünüşüyle çıkarak Cahid beyin yüzüne baktı:

— Nigârın benden istemiş olduğu bir şey getirmek için biraz erkânâ gelmişim. Nesrin onun henüz odasından çıkmadığını söyleyince buraya geldim. Semiha hanım da burada idi.

Bilmecuriye söze karıştı:

— Konuşmağa başladık. Nevzad bey bana bir sigara içmeği teklif etti. Ben de tecrübe için bir tane aldım. Fera mı ettim?

Bu sözleri gayet çekingen bir tavırla ve vasımın yüzüne bakmış gibi cesaretle edemiyerek söylemişim. Çoğunca onun yüzünü bu kadar fırtınalı ve abus görmemişim.

— Bir sigara içmenin haddi zatında zararı yoktur ama senin yaşında bir kızın sigara içmesi pek hoş bir fikir değildir ve yakışmaz.

Nevzad bey artık tabiliğini bulmuştu. Ayağa kalkarak onun karşısına geçti:

— Sen çok muhafazakâr olduğun için böy-

le düşünüyorsun; halbuki bugün salonlarda bütün kadınlar ve genç kızlar erkeklerle birlikte sigara içiyorlar ve doğrusunu söylemek lâzım gelirse Semiha hanıma da sigara içmek pek yakışır.

— Sen fikirlerinde serbestsin... İsteddiğin gibi düşünebilirsin; ancak ben de vasisi bulunduğum bir çocuğa istediğim terbiyeyi vermekte, onu illediğim yola sevk etmekte serbestim; velevki senin dediğin gibi fazla muhafazakâr olayım... Semiha lütfen o sigarayı atarak benimle beraber gel; sana söyleyeceklerim var...

Nevzad beyi bana büyük bir merhametle ve lâka ile baktığını farkında olmuyordum gibi uslu bir çocuk uysallığıyla başımı öne eğdim ve itaat ettim.

Cahid bey beni evin arka tarafında bulunan bir odaya götürdü. Bir koltuğa oturarak bana da karşısında yer gösterdi. Yüzü tabii halini almıştı; fakat gözleri koyu, alni kırıştı. Dudaklarında yarım bir tebessümle bana bakarak söze başladı:

— Bu korkak ve muztarib tavri bırak Se-

miha; sana dardacak değilim. Yalnız pek tecrübesiz olduğun için bazı nasihatler edeceğim. Bunları sana benden başka birisinin, seni seven bir kâşımın söylemesini pek isterdim ama tesadüf beni buna nezdur ediyor. Evvelâ bana, nasıl olup Nevzad beyle birlikte yalnız bir odada bulunduğunuzu anlat.

— Ben burada yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

— Ben burda yalnız oturuyordum. Siz gelmeden beş dakika evvel Nevzad bey geldi. Bana sigara için içmeğimi sordu; Hayır dedim. Bunun üzerine bana birçok kadınların sigara kullandıklarını söyleyerek bir tane tecrübe etmeni teklif etti. Bunda bir fenalık görmeden kabul ettim.

"Son Posta"nın tarihi tefriki: 6

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Atmeydanında bir cinayet

Bol ve zengin kelimeleri olmayan cellâd, bu kelimeler olsa bile onları anlayamayacak olan çocuğa, bu yolda, dayak, küfür, işkence ve bazan gözyaşı kullanmıştı. Rıza çocuğa kaç defa zincire vurmuş, sırtında, tabanlarında kamçı yaraı açmıştı. Nihayet bu dikenli, serseri çocuğu, bir vahşi hayvan mürebbsi gibi kendisine alıştırmıştı. Rıza çocuk başkasına aldatamazdı amma, kendisi öğrenmişti ki, cellâd Kara Ali, Sultan Muradın öldür dediğini öldüren bir adamdı. Yoksa keyfi için, bir tavuk bile kesemiyen adamdı.

BİR CİNAYET

Atmeydanının en kalabalık zamanıydı. İkindi namazından sonra, Sultanahmed camisinden sel gıo insan çıkıyordu. Camiden omuz omuza, binbir ayak bir ayak üstüne çıkan insanlar, hiçbir sınıf farkı gözetmilyerek birbirine karışmış idi. Beş Mısır hazine malı olan bir tüccarın yanında bir dilenci, bir mazul beylerbeyinin önünde bir pırpıri küllhan, ved içinde kendi kendine Kur'an-kerimden bir parça okuyan bir hafızın ötesinde bir manav, bir kasab yürüyordu. Genç, ihtiyar, çocuk, kör, topal, koca meydana, renkli dalgalar halinde dağılıp yayılan ve meydanı her an biraz daha dolduran bu kalabalığın uçlusu, caminin mermer duvarlarında, dikil taşlarda garib akisler yapıyordu.

Atmeydanı, on yedinci asır ortasında, muazzam bir imparatorluğun muazzam bir payitahtı olan İstanbul, sur içinde meşhur mesirelerinden biriydi. Caminin karşısındaki sed üstünde bir sıra tiryaki kahveleri vardı. Bu kahvelerin önünde asma cardaklarının gölgesine serilmiş hasırlarda, günün hemen her saatinde konuşan, uyuyan, kitab okuyan birçok insan görüldü. Meydanın çevresinde yemiş sergileri vardı. Mevsiminde, bu sergilerin arasında mısır kazanları da dizildi. Bunlara yağı halkacı, lokmacı, macuncular da karıştı.

Delikanlılar at koşturur. İstanbul çocukları, ata binmesini, ekseriya burada, sürücü beygirleri ile öğrenirlerdi.

İstanbul'un o zamanlar yegâne süratli nakil vasıtası at idi. Vezirlerin, zenginlerin arabaları vardı. Faka' onlar da, pek uzak bir yere gidecekleri zaman kocu denilen bu arabalara binerlerdi. Her evin bir veya birkaç atı olurdu. İstanbul evlerinde, muhak - kak bir ahır bulunurdu. Bilhassa namaz vakitlerinde, meydanın binden fazla at toplanırdı. Atlar, meydanın muayyen bir yerinde, sahibinin cömertliğine göre, bir iki akçe karşılığında küçük çocuklara, bilhassa bunun için buraya gelen cingene çocuklarına bırakılır. Bu çocuklar, halk camiden dağılıncaya kadar hayvanları gözler, gezdirirlerdi. Cins ve ilyi terbiye edilmiş atları olanlar ise, hayvanın gemerini boynuna atar, sonra kendi haline bırakırdı. Bununla: «Benim atıma kimse ilsemez, sahibinden başkasının zaptedemeyeceğ, bir attır» demek isterlerdi. Bazı meşhur sıraların namaza Sultanahmede geldikleri, ekseriya atlarından bilinirdi.

Mesela:

— Yemenci Kemal usta gelmiş, acaba namazdan sonra hangi kahveye çıkar?

Denilince:

— Nerede gördü? Nereden öğrendin?

Diye sorulmuş. Zira cevabı belli idi:

— Saçlı kırı gördüm!

Saçlı kır, o zamanlar İstanbul, çifti altı dirhem gelen ek hafif yemenlerini yapan bir ustanın meşhur atıydı. Erkek çocuklar on beşine, on altısına bastılar mı, ayaklarına

Kemal ustada bir çift yemeni yaptırmak en büyük isteklerinden biri olurdu. Kemal usta, yalnız eşsiz bir yemenici değildi, san'atkar olduğu kadar ası bir adamdı. Avuc dolusu para verseler, yapacağı yemeniyi lüvk görmediği delikanlıların siparişlerini reddederdi. Onun çifti 6 dirhem yemenlerini giyebilmek için, üç gibi bir vücutte sahib olmak lâzımdı. İstanbul kadısının nark defterinde bir çift yemeni o'a akçeye idi. Kemal usta iş olursa, seksen akçeye idi.

Camiden çıkan halk arasında Yandım Ali de vardı. İri yarı bir sipahinin peşura, onu kalabalıkta gözden kaybetmeyeceği çalışarak gidirdi. Sipahi arada bir arkasına, etrafına bakındıkça serseri, hemen bir adamın arkasına gizleniyordu. Kalabalığın şöyle biraz açıldığı bir yerde Yandım Ali birdenbire o iri yarı sipahinin önüne fırladı. Sipahi durdu ve pırpıri genici tepeden tırnağa şöyle bir süzdü. Dellikni!

— Dün gece Güllü Fatmayı Arnavudun bostanında oynatmış sen misin?!

Dedi.

Bu sözü etrafı bulan beş on kişi de işitti ve hemen ikisinin etrafında küçücük bir halka teşekkül etti. Bir karşısındaki tüysüz delikanlıya bir de etrafındakilere bakan sipahi yığılığe yediremedi. sert bir sesle:

— Ne olacaktı ki?

Diye bağırdı. Yandım Ali, asabi:

— Olacağı şimdi görürsün.. sen benim sorduğuma cevap ver!

Sipahi yumruğuna güvenenlerden idi. Karşısındaki bir yumruka yere serebileceğini gördü:

— Ben idim ulan! diye gürlüdi, sonra ellerini beline dayayarak:

— Dün akşam Güllü Fatmayı oynattım... Bu akşam Sümbüllü...

— Sen Güllü Fatmayı oynatamazsın!

— Güllü de oynattım... Sümbüllü de oynattım... canın isterse senin gibi şuparı da oynattım.

İkisinin arasını saran kalabalık bir çığlık kopardı. Yandım Ali, yeleğinin iç tarafında sakladığı hançerini çekmişti. Korkunç bir nara iştili:

— Ulan iştim kanını!...

Buna sipahinin bir ferad karşılık oldu:

— Vay anam!.. Vurdu kopuk beni... (Arkası var)

Kanalizasyon inşaatına devam edilecek

Şehrin bir türlü temizlenemediğini gören Sıhhiye Vekâleti, İstanbul sıhhiye müdür - lüğü vasıtasıyla bu hususu tetkik ettirmiştir. Tetkikatını ikmal eden sıhhiye müdüriyeti pisliğin ve hastalığın şehirde bir türlü kalkamayacağını kanalizasyon tesisatının mevcut olmayışına atfetmiştir.

İstanbul belediyesi 1939 senesi bütçesinde, kanalizasyon tesisatı için para ayrılmamıştır. Halbuki mevcut kanalizasyon boruları ihtiyacın onda birine tekabül etmemekte - dir. Sıhhiye Vekâletinin defâleti ile hükümetten görülecek yardım vasıtasıyla kanalizasyon tesisatına başlanacak ve devam olacaktır. Hükümetin bu husustaki yardımının ne miktar olacağı yakında tesbit edilecek ve inşaatı aid program İstanbul belediyesi tarafından hazırlanacaktır.

Taksimde istımlâklere yakında başlanacak

Belediye reis muavini Rifaat Taksimle A - yaspaşa arasında genişletilecek cadde ile, Taksim kışlalarının tetkik etmiştir. Bu civardaki istımlâklere yakında başlanacaktır.

Sigarayı reddetmel. bir bahane bul - rak odadan çıkmalı idin. Nevzad etrafında çok serbest ve havalı salon kızları görmeğe alışkındır. Sana karşı da onlara yaptığı muameleyi tatbik etmek istedi. Fakat ben seni, bugüne kadar olduğum gibi, ciddi ve ağır başlı görmek istiyorum Semiha; beni memnun etmek isterse, salonlarda rastlayacağın bazı hafifmeşeb kızların hareketini taklid etmez, yanına yaklaşacak züppelerin sözlerini ve tekliflerini dinlemezsin. Anlıyorsun mu Semiha?

Yerimden fırlayarak ona yaklaştım ve gayrisuuri bir hareketle elini tuttum:

— Bugüne kadar olduğum gibi bundan sonra da sizin nasihatlerinizi dinleyeceğim ve sizin istediğiniz yoldan yürüyeceğim söz veriyorum. Size itimadım vardır. Sizin daima benim iyiliğimi istediğinizi biliyorum ve bunun için sizin nasihatlerinizi dinleyeceğim. Bundan böyle elimde bir sigara aldığını görürseniz bana istediğiniz kadar büyük bir ceza verebilirim.

Bu sözlerim vasıtasıyla hafifçe güldürdüm ama parmakları elimi daha sıkı bir surette sarı, gözleri su ile dolu renklerini alarak tatlılaştı:

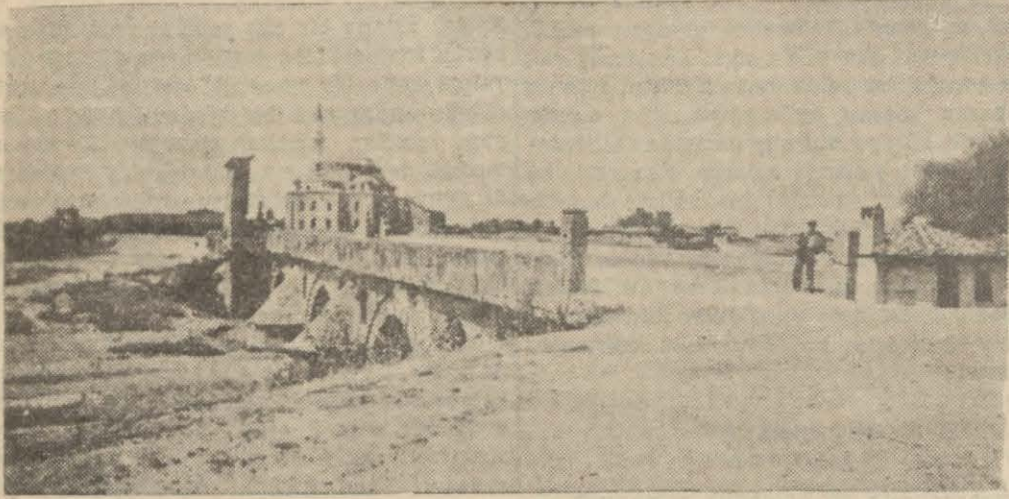
— Maksadım yalnız sigara içme demek değildir Semiha, ben...

— Anlıyorum, anlıyorum... Asıl Nevzad beyin elinden sigara aldığma hiddet etti - niz. Bundan böyle bunu tekrar etmem... Fakat bana çok şirin ve sevimsisiniz! dediği zaman ona ne cevap vermeliydim lütfen söyleyiniz? (Arkası var)

Memleket Haberleri

Trakyanın dört kazası

Lüleburgaz, Vize, Babaeski ve Uzunköprüde imar faaliyeti hızla devam ediyor, arteziyen kuyularına çok ehemmiyet veriliyor

Babaeskide mimar Sinanın köprüsü ve camisi

Edirne (Husufi) — Lüleburgaz Trakyanın kalkınma programında en ileri yer alan ve her vakit dikkat ve takdiri çeken bir şehirdir. Hızlı yürüyen hareketleri arasında boş bir noktaya vardı ki o da orta mektebi idi. Ona da bir hafta sonra temel atılacak ve ilk yıl sınıfları başka binada açılacaktır.

Turist otel ve gazinosu ve sineması Cumhuriyet bayramına yetiştirilmeğe çalışıyor. Gelecek yıl içinde Halkevi ile stadi tamamlanacak ve böylece plânlı işleri bitmiş olacaktır.

Yeni yapılan havuz ile park ve bahçeler gibi şehri süsleyecek devamlı hareketler her günün işleri arasındadır. Arteziyen bolluğuna uğrayan şehirde bu hareket devam ediyor. Şehrin imar plânı bitmek üzeredir. Büyük fidanlık selektörleri faaliyet içindedir.

Zahire ve her çeşid mahsul bol ve fiatlarla toprak ofis piyasaya nazırdır. Asfalt yol üzerinde Türk Avrupsının bir şehri olup Mimar Sinanın camii Vakıflar idaresi ve Sinan köprüsü devletçe tamir edilmiştir.

Vize

Kenarda kalmış gibi görünen Vizede imar hareketleri çoğalıyor. Şehrin haritası yapılmıştır. İmar plânı eksiltmeye çıkarılmak üzere inşaata da harekete devam olunuyor. Beş ders haneli mektebi ve kaymakam konağı bitmek üzeredir. Şehir elektrik projesi ve keşifleri bitmiş olup eksiltmeye konmak üzere muamelesi takip olunuyor.

Tam teşkilâtli yeni mezbanası, büyük fidanlığı, selektörü, aşım durağı takdire değer bir örnektir. Konforlu yeni oteli dikkati çekiyor. Yeni Türk tipinde şirin evleri ve villaları artıyor. Osmanlı devrinin 5 asırlık bir hamamı belediyece mükemmel ve işler bir hale sokulmuş tur.

Babaeski

Trakyanın kalkınma programında ileri yer alan şehirlerden biri de Babaeski'dir.

Suyunu borular içine almış, elektriniğini yapmış, fennî mezbahasını kurmuş, eski bir Osmanlı eseri olan hamamı mükemmel bir hale sokmuş, yollarını, parkını tanzim etmiş, Halkevinin en güzel bir tarzda şehrin mamur bünyesinin tam ortasında Beşyolagz'na oturtmuş, bir fidanlık vücutte getirmiş, ve selektör işletmeye başlamıştır.

Uzunköprü

Uzunköprüde şehir elektriği bitmiştir. Burada da iki arteziyen fıskırma vardır. Evvelce binbaşı Refik bey tarafından yaptırılan arteziyen de Uzunköprülülere çok sevindirmiş ve kadirşinas Uzunköprülülere bu arteziyeye «Binbaşı Refik Bey arteziyeni» adını vermişlerdir.

60.000 liraya yeni yapılan hükümet konağı bütün daireleri içine alacak büyüklüktedir. Belediye fidanlığı zengin dir. Satış kooperatifi sağlam ve geniş olup bu sene 1500 vagon malı vardır. Vagon ihtiyacı için tedbir alınmış ve te-

Trakya mebusları Tekirdağında

Tekirdağ — Trakya mebusları toplu bir halde intihab mntakalarında bir tetkik seyahatine çıkmışlar ve Edirne, Uzunköprü, Keşan, Malkara ile civar köyleri dolandıktan sonra buraya gelmişlerdir.

Saygılarımız şerefine akşam belediye tarafından Vali konağında verilen vilâyet ve parti erkânının da davetli buldukları ziyafetten sonra Halkevine gidilerek orada toplanmış bulunan Tekirdağ halkı ile üç saat süren bir hasbihalde bulunmuşlar, halkın dileklerini dinlemişlerdir. Bu konuşmalarda köylünün çiftçinin ve bağcılarımızın bütün dilekleri açıkça tebarüz ettirilmiş ve bu arada Malkara ile Keşanın Tekirdağına olan uzaklığından dolayı buradaki çiftçilerin mahsullerinin Tekirdağına getirerek Toprakofisine satmalarına imkân bulunmadığından bu iki merkez Malkarada bir toprakofisi alım merkezi açılması temennisinde bulunmuşlardır.

Mebuslarımız gönderdikleri bir telgrafla Ticaret Vekâleti nezdinde çiftçilerimizin bu dileklerinin is'afına tavassut etmişlerdir.

Mebuslarımız bu sabah muhtelif vilâyet işleri ve şarap fabrikasında tetkiklerde bulunduktan sonra Lüleburgaz ve Kırklareliye gitmek üzere Tekirdağdan ayrılmışlardır. a. a.

İzmitte yapılan bölge güreş birincilikleri

İzmit (Husufi) — Dört bölge güreşçileri arasında şehrimizde yapılan Türkiye serbest güreş grup birinciliği müsabakaları bitmiştir. Neticeler şunlardır:

56 kiloda: Kocaeliden İbrahim birinci, Bursadan Halit ikinci.

61 kiloda: Kocaeliden Niyazi birinci, Bursadan Hüsnü ikinci.

66 kiloda: Kocaeliden Yıldırım birinci, Eskişehirden Halit ikinci.

72 kiloda: Kocaeliden İsmail birinci, Boludan Esad ikinci.

79 kiloda: Kocaeliden Enver birinci, Bursadan Receb ikinci.

87 kiloda: Kocaeliden Ahmed birinci, Boludan Hasan ikinci.

Ağırdaki Kocaeliden Osman birinci, Boludan Hasim ikinci olmuşlardır.

Bu müsabakalar büyük bir alâka ile takip edilmiş ve gelen takımlar içinde muntazam kıyafetlerle Bursalı güreşçiler nazarı dikkati celbetmiştir.

Takımlar arasında Kocaeli birinci, Bolu ikinci, Bursa üçüncü ve Eskişehir dördüncü olmuşlardır.

Serbest güreş Kocaeli grubu birinciliğini kazanan Kocaelili güreşçiler Ankarada yapılacak olan müsabakalara iştirak etmek üzere 28 Eylülde Ankaraya hareket edeceklerdir.

İzmirde Üçok Altayla beraber kaldı

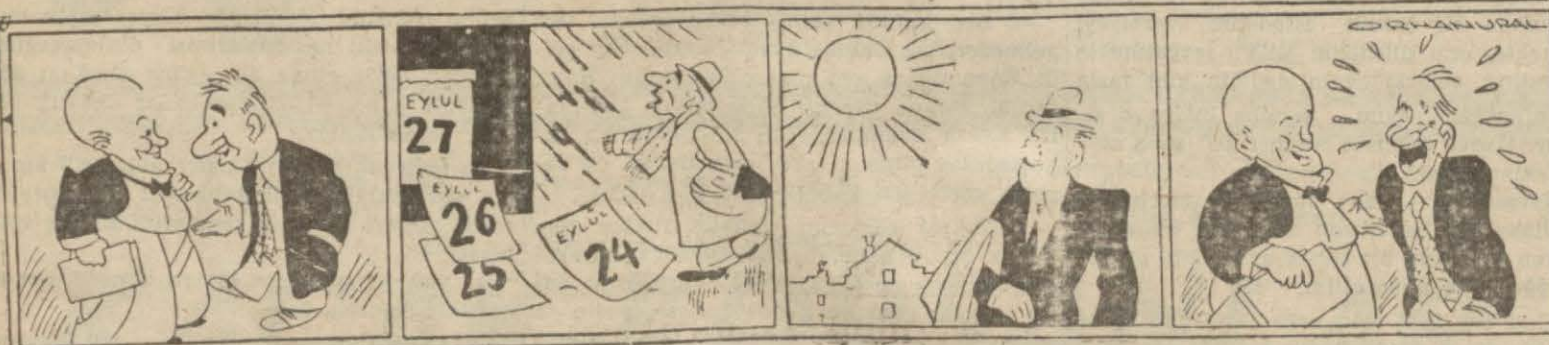
İzmir — Dün, Üçok - Altay takımları arasında yapılan husufi bir maçta iki takım da yaptıkları beşer gole beraber kalmışlardır.

Mudanyanın kurtuluş bayramı

Mudanyanın kurtuluş bayramı çok güzel bir şekilde kutlanmıştır. Resim bayramdan bir intibadır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki

— Hasan Bey havalara bir denbire serimledi.

... Eylül içindeyiz amma, önümüzde gene yaz vardır..

... Ben bugünlere pek ehemmiyet vermiyorum. Bak görürsün daha ne kadar zaman yaz mevsiminde gibi yaşayacağız.

Hasan Bey — Anlaşıldı dostum, sen galiba, daha küçük kömür parasını tedarik edemedin.

«Son Posta» nun tefrihası: 31

BİR CASUS KADININ HATIRALARI

Yazan: Martha Richarda

Çeviren: Hatice Hatib

Suikasdçilerin akibeti

Beni içeride ufaktefek, çok nazık ve mütebessim bir adam karşıladı.

Bana bir sandalye verdi. Sonra bana hüviyetimi sordu. Berlindeki tanışıklarım hakkında bazı sualler irad ettikten sonra bilhassa beni ziyaret eden Yahudi kadın üstünde ısrar etti.

Tuzaklardan o kadar korkuyordum ki adama açıkça izahat verdim. Beni ziyarete gelen kadının benden ne istediğini açıkça söyledim. Yalnız beni ondan sonra ziyaret eden insandan hiç bahsetmedim.

Benim kâğıdılarımı dikkatli dikkatli muayene etti:

— Bu seferlik size bir şey yapacak değiliz Marthe Richard, dedi. Fakat sizden biran evvel Almanya'yı terketmeniz rica edeceğim. Adamlarımdan biri sizi hududa kadar götürülecektir.

İşte Almanya'yı bu suretle terke mecbur oldum. Bir polis beni hududa kadar götürdü. Bu suretle Almanya'yı terke edeceğimden arkadaşlarımı da haberdar edemedim. O kadar acele ile Berlini terketmişim. Gene casusluk hayatımın tabii neticelerinden biri olan tehlikeli bir vaziyeti atlattım bulunuyordum.

Bütün bunları unutmak için kendimi daha fazla tazyiceceğime verdim. Sık sık uçuyor ve propaganda seyahatleri yaparak oyalanıyordum.

İşte bu seyahat'lerim sırasında Sachanın müteaddid defalar bana gelip, beni aradığını öğrendim.

Birçok kere ezime gelmişim. Birçok kere de Gugareoush tayyare mevkidinde aramışım. Sımdı hissediyordum ki o zamanlar gavri suuri bir korku ve bir insiyak beni ondan kaçmağa sevk ediyordu.

O beni entrikoları içine karıştırmak ve sübhesiz suikasdçiler yapmağa sevk etmek değil, fakat Fransada bazı muhtelif Troçkinin Sovyet Rusvada iktidar mevkiline geçmesi fikrine hazırlanmasını temin etmek için kullanmak istiyordu.

Zannederim böyle bir entrikaya girmek istemediğimi daha açıkça yazmama hacet yok değil mi? Onların sırdası olmak rolü bile beni kâfi derecede ürktürüyordu.

Zaten onun teklifini reddettiğimden dolayı Sacha bana hiddetlenmiyordu.

— Mukavemet edebileceğime muvaffak oluyorsunuz! Ne mutlu size!

Diyyordu.

Ve sonra büyük bir hasretle içini cekerek ilave ediyordu:

— Biz Slavlar böyle değiliz. Kendi hissiyatımızın ilcaatına hemen boynun eğeriz. Birbirine ucdatan hareketlerin birinden ötekine kolalıyla geçeriz. Fakat siz Fransızınız. Yani müvazenele, soğukkanlı ve mantıklı bir insansınız.

Birçok hâdiseler onun mensub olduğu politik grupun faaliyetini meydana çıkardı.

1935 senesi sonlarına doğru Berlindeki Fransız sefare'inde tanışmış olduğum bir Fransız diplomatı bana misafir geldi. Kendisine Almanyanın Sovyet Rusya hakkında beslediği emellerin neler olduğunu sordum.

Acaba Beyaz Rusların ve Troçkistlerin bütün dünyada Sovyet İttihadı aleyhinde çevirdikleri entrikaları biliyor muydu?

— Beyaz Ruslar pek az şeyler yapabilirler. Cevabını verdi.

— Ya ötekiler dedim.

— Onlar Beyazlardan daha kuvvetlidir. İstittigimize göre Hitlerin müşaviri olan Hess, Troçki ile görüşmüştü!

— Troçki Berlinde de gitmiş mi?

— Evet gizli olarak Berlinde gitmiş, Fransaya girdiği gibi. Fakat bu seyahatin akisleri duyulmadı, kapatıldı. Malûm ya Almanya muhalefet gazeteleri yok. Troçki ile Hess Sovyet Rusyadaki bozguncu faaliyeti mevzuabahs etmişler ve onu daha iyi organize etmek cereanını düşünmüşler. Troçki bu mülâkattan sonra yüzde yüz Almanyanın emrine geçmiş ve buna mukabil de Almanya Troçkinin Sovyet Rusyada mevkil iktidara geçmesine yardım edeceklerdir.

— Bir harben sonra mı?

— Evet, Sovyetler İttihadının mağlûbiyetinden sonra... Troçki mevkil iktidara gelecek amma Ukranya da Almanya kalacak ve eğer Japonya da muavenet ederse L'amour mntakasında bir eyalet te ona terkedilecekmiş.

Bu malûmatı alınca Sachaya yeniden sualler sormağa başla'dım.

Kendi partisile Almanya hükümetinin seferleri arasında bazı konuşmalar yapıldığından haberdardı.

Fakat bu grupların en ileri gelen seferlerinden biri olan Platokov bu plâna muhalifti. O Moskova'da Troçkist liderleri bir araya toplayıp bir konferans aktirmek üzere gelmişti. Radek te aynı fikirde idi. Onlarla seferleri arasında bir anlaşmazlık hüküm sürmekte idi.

Ben onun bana anlattığı şeyleri işittigim zaman dramın yakında başlayacağını, daha doğrusu daha müthiş bir facia ile nihayetleneceğini anladım.

Bir parti asıl kendi içindeki azaların anlaşmazlığı yüzünden yıkılır. İçinde tesanüd olan bir partiye ne kadar küçük olursa olsun, bir fenalık yapmak fevkalâde müşkündür.

Ben Sachayı kurtarmak istiyordum. Ona acıyordum.

Kendisini de bu kadar tehlikeli bir yol olan şu Troçkizm yolundan dönmeye için taz-yik ettim. O bana büyük bir tevekkülle şu cevabı verdi:

— Hayır... Ben fırkamı terketmeyeceğim. Bu fırkada bana hayatımı kurmaklığım için yardım etmiş olan insanlar bulunuyor, fakat ben onları terketmekten hayati terketmeği tercih ederim. Bu bana daha kolay geliyor.

— 11 —

Ertesi sene, Zinoviev ile Kamenevin mahkûm oldukları dava, Sachanın arkadaşları için ilk tehlike işareti olcu.

Halbuki, hayretle görüyordum ki, Sachanın kendisi bu şeyden kat'iyyen heyecan duymuyordu, gayet sakin ve lâkaydi, hattâ diyebilirim ki bu iki politikacının sukutundan deşetli sure'te memnun gibi idi. Birçok senelerdenberi, Zinoviev taraftarları kendi müttefikleri o'ao Troçki taraftarlarına endişe vermekte idiler. Birbirlerine yakın olan insanların arasında vücut gelen bir kin daima, iki düşman arasındaki kinde daha kuvvetlidir. İşte onlar da birbirine karşı hissettikleri kinle, müsterek düşmanlarını bile unutmuşlardı. Evet birbirlerini yemek için Stalini büsbütün unutmuş gibi idiler.

Esasen Sachada garib bir hal vardı. Yarı uykuda gibi yaşıyordu. Sonunun pek yakın ve muhakkak olduğunu bilen bir idam mahkûmunun, istikbal için bir şeylere karar vermesi gibi acayip bir dahışarı vardı, bu sıralarda onu çok seyrek görmüşümdü. Yalnız son günlerde daha fazla görüyordum.

(Arkası var)

Bir doktorun günlük notlarından

Uğularında Horulduganlar

Hakkikaten çocukluktan itibaren İhtiyarlığa kadar muhtelif yaşlarda geceleri az ve çok şiddette horulduganlar vardır. Gençlerde ve çocuklarda ilk düşünülecek şey burun altlarında veya kemiklerinde eğrilik veya fazlalıktır. Bundan başka burunun arkasında bel'um hissanda fazla edler büyür, ondan da teneffüs güçleşir, aynı zamanda bademciklerin büyüklüğünde de bu arıza görülebilir. Fakat en çok ve esashi sebep burundur ve burunun arkasındaki etierdir. Bunların süratle tedavisi kabildir ve asla ihmal etmemelidir. İhmal edilirse çoçunun ciğerlerine kâfi derecede hava girmemesi mâni olan bu arıza dolayısıyla büyümesi ve neşvü nema bulması geri kalır. Bundan maada en ufak bir nezle sebebiyle kulakta İltihablar, akıntılar baş gösterir. Sağlık meselesi mevzuubahs olur. Büyüklüklerde horlama gene burun ve boğazdaki gayri tabilliklerin neticesidir. Sık sık nezle olmak dolayısıyla burunun gayı muhatil kalınlaşır ve teneffüs yollarını daraltır. Ve gürültülü teneffüse sebep olur ki horlama da bundan başka bir şey değildir. Tabii bunun ihmal ve hallis bırakılması caiz değildir. Burunun için deki kemiklerde gayri tabillik ve fazlalık ve eğrilik varsa müdahale cerrahiye ile düzelmesi pekâlâ mümkündür. Büyüklüklerde buna dikkat daha ziyade olmalıdır. Çünkü esasen yavaş yavaş şıryanlarda ve diğer uzuvlardaki tasallübler dolayısıyla kulaklarda ağır işleme maşlar. Buna diğer arızaların da inzimamı asla caiz değildir. Velhasıl küçük ve büyüklerde gece horlamalarını ihmal etmeden sebebini araştırmak lâzımdır.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (Üniversite), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Per-tev), Alemdarda: (Eşref Neşet), Beyazı-da: (Haydar), Fatih'te: (Vital), Bakırköyünde: (Merkez), Eyübdde: (Arif Be-şir.)

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Ga-rih), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Maçka), Galatada: (İkiyol), Beşiktağta: (Vidin).

Boğaziçi, Kadıköy, Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Üskü-darda: (İttihad), Sarıyerde: (Nuri), A-

Rusya Estonya sahillerinde bir üs istemiş

(Bastaraftı 1 inci sayfada)

tık devleri merkezlerinde büyük bir alaka uyandırmış ve muhtelif tefsirlere yol açmıştır.

Bu cümleden olarak, Moskovada Estonya hariciye nazırına ultimatom mahiyetinde bazı teklifler yapılmış olduğu söylenmektedir.

Sovyetler, Estonya sahillerinde Sovyet donanması için bir üs tahsis edilmesini ve Sovyet ihracat mallarının Estonya limanlarından serbestçe geçirilmesini istemişlerdir.

Bunun üzerine Estonya hariciye nazırı Selter Tallin'e dönerek Cumhurbaşkanlığı ve ordu kumandanı ile görüşmüştür.

Estonya kabinesi de bugün bir toplantı yapmıştır.

Diğer taraftan Sovyet kıtalarının Estonya hududunda tahşüd ettikleri bildirilmektedir. Maahaza bu haber gerek Moskova, gerek Estonya hükümetleri tarafından tekbiz edilmiştir.

Kaunas'dan (Litvanya) gelen haberlere göre, Moskovada yapılacak olan Sovyet - Estonya müzakereleri ticari mahiyettedir. Bu husustaki anlaşmanın yarın Moskovada imzalanması çok muhtemeldir.

Moskova radyosu ne diyor?

Londra, 26 (Hususî) — Moskova radyosu bu gece, Estonya hariciye nazırı ile Sovyet hükümeti arasında cereyan eden

den müzakereler hakkında şu izahatı vermiştir:

— Tallin limanına iltica etmiş olan bir Leh tahtelbahirinin firarı hakkında Estonya hükümeti tarafından verilen izahat tatmin edici mahiyette görülmemiştir.

Mevzuubahs tahtelbahir, kaçmak şöyle dursun, Estonya makamlarının yardımı ile tamir edilmiş ve uzun bir yolculuk için benzin verilmiştir.

Bu vaziyet karşısında Sovyet hükümeti, kendi kara sularının emniyeti ve müdafaası için lazım gelen tedbirleri almak mecburiyetindedir.

İki tahtelbahir

Tekrar Moskova radyosuna göre bugün Finlândia sahillerinde, Lugo körfezi yakınında iki tahtelbahir periskopu görülmüştür.

Bu tahtelbahirleri takip etmek üzere, Sovyet torpido muhribleri Finlândia sularına hareket etmişlerdir.

Estonya Başkumandanının nutku

Diğer taraftan Estonya ordusu başkumandanı bu akşam Estonya halkına hitaben radyoda bir nutuk söylemiş ve harbinden uzak kalmak için hükümetin her çareye başvurduğunu söylemiştir.

Fakat bu hüsnüniyete rağmen Estonya hücum edildiği takdirde, memleketin müdafaası edileceğini ilâve etmiştir.

Türk - Sovyet görüşmeleri başladı

(Bastaraftı 1 inci sayfada)

Gar, Türk ve Sovyet bayraklarıyla donatılmıştı.

Moskova 26 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Saracoğlu bu sabah Kremlin sarayında Molotov ve Kalenin ile görüşmüştür. Vekil, öğle yemeğini Kremlinde bu zevat ile birlikte yiyecektir.

Akşam Saracoğlu operada «Ruslan ve Ludmilla»nın temsilinde hazır bulunacaktır. Yarın Türkiye sefirli Sovyet hükümet erkânı şerefine bir öğle yemeği verecektir.

Moskova 26 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili Saracoğlu, yüksek Sovyet meclisi reisi Kalinin ile komiserler heyeti reisi ve hariciye komiseri Molotofu ziyaret etmiştir.

Saracoğlu siyasi konuşmalarına yarın da devam edecektir. Moskovada üç gün kalacaktır.

Nazi şefleri dünden beri içtima halindedirler!

(Bastaraftı 1 inci sayfada)

kümeti tarafından Moskovaya çağırılmıştır.

Yarın tayyare ile Moskovaya varacak olan fon Ribbentrop, Lehistan vaziyetile lükadar meseleler hakkında Molotov ile görüşecektir.

Berlin, 26 (A.A.) — Alman hariciye nazırı von Ribbentrop, Sovyet hükümetinin vki daveti üzerine, Polonya hâdiselerinden çıkan meseleleri Rus hükümetiyle tetkik etmek üzere 27 Eylül'de Moskovaya gidecektir.

İngiliz gazetelerinin neşriyeti

Londra, 26 — «Daily Herald» gazetesi şunları yazmaktadır:

«Nazi şefleri, hariciye nazırı fon Ribbentrop'u şiddetle tenkid ve muahaze etmektedirler. Ribbentrop müfrit Sovyet taraftarlığı ile itham edilmektedir. Ribbentrop'un Moskovaya karşı tavizleri, Almanyanın orta Avrupadaki prestijini çok sarsmıştır. Şimdi bütün gözler Kremlin çevrilmiş bulunuyor.»

Gazete, makalesini şöyle bitiriyor: «Şunu itiraf etmek lazımdır ki, Ribbentrop İngiltereye güzel bir oyun oynamıştır. Ancak, avni oyunu Moskovada fon Ribbentrop'a oynadı.»

Polonyada Alman askerlerinin hoşnutsuzluğu

Paris 26 (A.A.) — Polonya cephesinden gelen tayyarecilerin söylediğine göre, Polonyanın Sovyet kıtaatı lehine olarak tahliyesi Alman askerleri üzerine çok fena bir tesir yapmıştır. O kadar ki, bu muharebede ağır zayıya uğramış olan bazı kıt'alar hoşnutsuzluğu bastırarak için dağıtılmıştır.

Diğer taraftan aynı tayyarecilerin anlattıklarına nazaran, Heinkel avcı tayyareleri arasında bozukluklar gayri tabii bir nisbettedir. Bu hususta dinlenen müdürlerden birisinin şöyle dediği söyleniyor: Hava nezaretinin mecburi kıldığı imalat nisbeti fevkalâde mükemmel makine imalini icab ettirdiği itinaya imkân vermemektedir.

SPOR

Fener - Şişli gece maçı

Fenerbahçe ile Şişli takımları hasılatı Şişli Çocuk Esirgeme Kurumuna terk edilmek üzere bir maç yapacaklardır. Oyun yarın gece saat 9 da Taksim stadında oynanacaktır. İki takımın bundan evvel yaptıkları gece maçını Fenerliler 4-1 kazanmışlardı. Bu maç gençlik karşılaşmasının revanşı olacaktır.

Macar Ferencevaros takımı Romanyaya gidiyor

Siyasi vaziyetteki gerginliğe rağmen spor hareketlerine devam edilmektedir. Ezcümle Bükreşin Rapid takımı Macarların meşhur Ferencevaros takımını maç yapmak üzere Romanyaya davet etmiştir.

Kemal Halim mıntaka reis vekili oldu

İstanbul mıntaka reis vekili Fethi Tahsinin vefatı üzerine mıntaka işlerini vekâleten idare etmek üzere futbol ajanı Kemal Halime salâhiyet verilmiştir. Mıntaka reis vekilliğine avukat Abdullahın getirilmesi ihtimal kuvvetlidir.

İngilterede harb devresi futbol maçları başladı

İngilterede harb devresi futbol ligi namile tertib edilen maçlara 64 klüp iştirak etmektedir. İlk hafta yapılan maçlarda Arsenal-Chelmsford takımı 4-0 mağlûb etmiştir. Bu maçta 4000 kişi bulunmuştur.

Okspor kurumunun top'antısı

Okspor kurumunun umumî kâtibliğinden: Kurumumuzun senelik kongresi 1-10-930 Pazar günü saat 10 da Beyoğlundaki İstiklâl caddesinde Nuriziya sokağındaki merkezinde aşağıdaki ruzname mücibince yapılacakından bütün azaların gelmeleri rica olunur.

1 — Umumî kâtiblikçe hazırlanan rapor, 2 — Aza teklifleri, 3 — Kurumun yeni idare, murakib, divanı haysiyet seçimi, 4 — Kurumun mali, idari durumu hakkında karar itası, 5 — Yeni cemiyetler kanununa göre nizamnamede yapılması lazım gelen tadilat hakkında umumî kâtibliğin teklifi.

Poliste:

Bir kamyon bir gence çarptı

Şoför Celâlin idaresindeki eşya yüklü 3476 sayılı kamyon Dolmabahçe caddesinden hızla geçerken anksız önüne çıkan Lülebur - gazlı Mehmed oğlu İbrahim adında bir gence çarparak ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı Gümüşsuyu hastanesine kaldırılmış, şoför yskalanmıştır. Kaza etrafında zabta tahkikata devam etmektedir.

Yol kesen iki adam yakalandı

Fatihde Uzunyusuף mahallesinde oturan Salih, evvelki gece beraberinde Mükkerem adında bir kadın olduğu halde Koruk Mehmed çarşesi önünden geçerken Muhittin ve Recel isimlerinde iki şahsın tecavüzüne uğramıştır.

Mütecavizler, Salih yanındaki kadını kendilerine terketmesini söylemişlerdir.

Salih bu teklifi kabul etmeyince bu sefer üzerine hücum ederek dövmeye başlamışlardır. Bu sırada hâdiseye yerine yetişen zabta memurlarının müdahalesiyle mütecavizler yakalanmışlardır.

Bir amele 12 metre yüksekten düştü

Nişantaşında Vali konağı caddesinde İbrahim İtriye aid apartmanın inşaatında çalışan amele Kirkor, bir balkondan diğerine geçmekte iken müvazenesini kaybederek 12 metre yükseklikten caddeye düşmüştür.

Bu feci düşüş neticesinde Kirkor vücudunun muhtelif yerlerinden ağır surette yaralandığından, Beyoğlu Zükür hastanesine kaldırılmıştır.

Atatürk köprüsü mevcut malzeme ile ikmal edilecek

Atatürk köprüsünün henüz getirilemeyen aksamı bülâhare Almanyadan istenecektir. Şimdilik mevcut malzeme ile ıktifa olunarak inşaatın vaktinde bitirilmesine çalışılacaktır.

Yeni bir ekmeğ çeşni hazırlanıyor

Belediye, tahlil edilmek üzere kimyahaneye muhtelif ekmeğ çeşni nünuneleri göndermiştir. Bunlardan biri seçilerek, bundan sonra ekmeğ o çeşni üzerinden yapılacaktır.

TIYATROLAR

ŞEHİR TIYATROSU

30.9.939 Cumartesi akşamından itibaren temsillerine başlıyor — Tepebaşı dram kısmında

ROMEO - JÜLYET

İstiklâl caddesi — Komedi kısmında

İKİ KERE İKİ

Raşid Rıza ve Sadı Tek tiyatrosu — Bakırköy Miltiyadi tiyatrosunda

DONANMA GECESİ

Harbler ve insan zayıyatı

(Bastaraftı 5 inci sayfada)

cihette Lehistan, İngiltere ve Fransa olmak üzere başlamış olan müthiş cidalın insanlara mal olacağı kurbanların herhalde büyük olacak sayısı hakkında gımdinden tahminlerde bulunmak hem çok mevsimsiz ve hem de faydasızdır. Varşova, Modlin vesair birkaç yerde henüz dayanan Leh mukavemetinin kurulması artık tamamile bitecek olan Alman - Leh harbinde her iki tarafın verdikleri insan telefatı hakkında şimdiden gazetelerde görülmekte olan rakamlar hakikate uygun değildir ve bunlar yanlış bir fikir vermekten başka bir şeye yaramazlar. Onun için, yeni harbe dair yapılacak ve nesrolunacak olan muteber resmî istatistiklere itirazden şimdi - lik evvelki harblerin istatistiklerine umumî bir göz gezdirerek yeni harbin muhtemel zayıyatını kendi kendimize istidil etmek daha doğru olur.

Eski zaman harblerinde, orduların şimdiki rakamlarına nazaran pek küçük olmalarına rağmen insan zayıyatının ne kadar fazla olduklarını anlamak için şu rakamlara dikkat etmek kifayet eder: İsânin doğumundan 102 sene evvel Zimberlerle Teutonlar arasındaki muharebede (Roma membalarna göre) her iki tarafın telefatı 330,000, Kudüsün, İsânin doğumundan 70 sene sonra vukubulan tahribinde orada ölenlerin sayısı (?) 1,100,000, 1346 da Gricy-en-Pouthieu muharebesinde Fransızların zayıyatı 36,000 imiş. 7 sene muharebesinde, 1758 senesi mayısından 1763 senesi mayısına kadar 1500 Prusyalı zabitle 180,000 Prusyalı asker ölmüştür. Napolyon muharebeleri 19 uncu asrın ilk 15 senes zarfında askere alınmış olan 4.5 milyon Fransızdan 150,000'i muharebelerde ve 2.5 milyonu hastanelerde ölmüştür. Bu müddet zarfındaki Fransızın telefatı 6 milyondur. Kırmın seferinin zayıyatı 800,000, 1866 seferinde Prusyalıların (Main ordusu dahil) telefatı 11,000, Avusturyalılarınki de 19,000 dir. 1870 - 71 seferinde Almanlardan ölenler 43,000 dir.

Büyük Harbe, muharib devletlerin çıkardıkları kuvvetlerde verdikleri ölü ve yaralı zayıyatın miktarlarını kimi doğru ve kimi takribî olarak bu sütunlarda göreceğiniz bir cetvele dercettik ki yan-

yana dizili olan rakamlardan bazı neticeler çıkarılabilir.

Bu cetvelin mütealeası gösteriyor ki bütün muhariblerin vasatı ve takribî kuvvetlerini teşkil eden 29,500,000 insanın % 70 küsuru dört harb devresinde yaranmış ve bunların da yarısına yakın bir miktarı ölmüştür. O halde insanca zayıyat dört sene süren bir harbe takriben % 30 dur ki yıl başına % 7,5 düşer.

Yaptığımız cetvelde bahsi geçen muhtelif ordulardan istatistikleri doğru ve kuvvetli olan yalnız Almanları ele alsak 4 senede vasatı 6,000,000 kişilik bir umumî kuvvete nisbetle takriben 600,000 yaralı verdikleri ve bunların yarısının telakiri iyileşmiş ve hizmete elverişli olarak cephelere dönmüş oldukları görülür ki, bu suretle Alman ordusunda 4 senelik yaralı miktarı umum kuvvete nisbetle takriben % 66 ve ölü miktarı % 30 olur. İşte Büyük Harbin verdiği zayıyat nisbeti neticeleri bunlardır. Fakat Büyük Harbin yalnız bîdayette pek az bir müddet için hareket yapıldığı ve ondan sonra çok cana mal olan siper harblerine geçildiği ve onun için bu harbedeki zayıyatın yüksek olması icab ettiği neticesi çıkarılabilir.

Büyük Harb zayıyatının biraz teferrüatle meşgul olursak görürüz ki Alman seyyar ordusunda bütün harb müddetince bir yaralıya karşı 3 hastalık vakası olmuştur. Kezalkı Alman seyyar hastanelerinden hizmete elverişli olarak taburcu edilen bir yaralıya karşı 4,5 hâmete elverişli olmayan hasta salıverilmiştir. Bu hastanelerdeki vefiyata gelince, hastalıktan 1 ve yaradan 3,7 dir.

Bundan başka biz yukarıda Umumî Harbe iştirak eden kuvvetlerin vasatını çıkarmak için ilk senenin ilk kuvvetlerle son senenin son kuvvetlerini ele aldık. Halbuki bu şekilde vasatı hesap tamamilde doğru ve hakikate uygun değildir. Onun için bizim çıkardığımız vasatı ve ölü nisbeti bu şekilde vasatı hesap etmişlerdir. O zaman Alman ordusunun 1 senelik ölü nisbeti ancak binde 29,3 olur. 1870 - 71 harbinin ölü nisbeti ise bir senede binde 30,7 olduğundan görülür ki ölü nisbeti eslihanın tekemmülüne ve artmasına rağmen azalmıştır.

H. E. Erkiçlet

Mahkemelerde:

Saldırma taşıyan bir adamın 5 gün hapsine karar verildi

Harbiyede Halîskârgazi caddesinde oturan boyacı Necib oğlu Abdülkadir adında biri üzerinde 28 santim büyüklüğünde bir saldırma çıktığından dolayı dün 3 üncü sulh ceza mahkemesine teslim edilmiştir. Yapılan duruşması sonunda, şehir dahilinde taşınması memnu bir sâlahı üzerinde bulundurduğu sabit görülerek, 5 gün müddetle hapsine karar verilmiştir.

Bir rüşvet davası neticelendi

Yenişehirde oturan Yuvakim adında bir gençten 10 lira rüşvet aldığı iddiasıyla mevkufen duruşmasına aslye 4 üncü ceza mahkemesinde devam edilmekte olan polls Sabrinin muhakemesine dün de bakılmıştır.

Müddeiumumî evvelce dinlenen âmmе şahidlerinin hâdisе hakkındaki ifadelerinde mübayanet görerek bu müşahedelerin teklifi ni istediğinden, bu celsede tekrar dinlenmiş, bir ikamet tezkeresini bahane ederek Sabrinin evvelâ beş lira, sonra da on lira rüşvet istediği hakkındaki malûmatlarını beyan etmişlerdir.

Müteakiben müddeiumumî iddianamesini serdederek suçlunun cezalandırılmasını istemiştir. Karar için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Ticaret işleri:

İhraç emtiası üzerine bazı muameleler oldu

Dün piyasada ihraç emtiası üzerinde bazı muameleler olmuştur.

Ankara, Çorum ve oğlak mallarından 76 balye tiftik satılmıştır. Fiatlar geçen ay nisbetle 6-10 kuruş noksandır.

Fob Tekirdağı 100 ton kuşyemi de 4 kuruştan muamele görmüştür.

Piyasada bazı ihracı memnu maddelerin İhsan'a tâbi tutulmak suretile ihracına müsaade edileceği hakkında bazı sayıalar doluşmaktadır.

İddia makamını tahkir eden suçlu, 4 gün hapse mahkûm edildi

Bir sahtekârlık suçundan maznunun muhakemesine Ağırceza mahkemesinde bakılmakta olan mühendis Taceddin, müdafaası sırasında iddia makamını temsil eden Feridun Baganayı tahkir eylediği iddiasıyla hakkında zabıt varakası tutularak müddetü millîğe meşhûd suçlara bakan aslye 4 üncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Bir müddettenberi mezkûr mahkeme devam eden bu dava sona ermiş, suçlu Taceddinin iddia makamını adiyen tahkir etmediği sabit görülerek 4 gün müddetle hapsine karar verilmiştir.

Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Nev'i	senelik kirası	Depozito
1447/ 7	İstanbul Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 1, 2.	İki oda	600.—	90.—
1447/ 8	İst. Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 3.	Bir oda	420.—	63.—
1447/12	İst. Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 7.	»	420.—	63.—
1447/13	İst. Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 8.	»	420.—	63.—
1447/14	İst. Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 9.	»	420.—	63.—
1447/15	İst. Beyoğlu Şehid Muhtar Mah. Cumhuriyet meydanı karşısında İ. T. E. Ş. hanında No. 10.	»	420.—	63.—

İzahatı yukarıda yazılı gayrimenkuller açık arttırma usulle kiraya verilecektir.

İhale 7/10/1939 Cumartesi günü saat ondadır. İstekli olanların hızarlarında yazılı depozito akçesini veznemize yatırarak bildiren gün ve saatte şubemiz Emlâk servisine müracaatları. (793) (7747)

İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden

Aşağıda miktarları yazılı bulunan odun ve mangal kömürü 5/10/939 Perşembe günü saat 10 da pazarlıkla ihale edilecektir.

- 1 — Mevcud şartnameye göre 40 çek odun, 2000 kilo mangal kömürü.
- 2 — İhale bedeli «186» liradır.
- 3 — İsteklilerin Başmüdürlük binasındaki Satınalma Komisyonuna müracaatları ilân olunur. (7718)

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 26. 9 - 939

ÇEKLER

	En aşağı	En yukarı
Londra	—	—
Nev - York	129 7025	130 3475
Paris	2 96	2 9775
Milâno	—	—
Cenevre	29 4375	29 7 25
Amsterdam	9 22	70 1475
Berlin	—	—
Brüksel	22.0825	22.2975
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeşte	—	—
Bükreş	—	—
Belgrad	—	—
Yokoham	—	—
Stokholm	31 005	31 8775
Moskova	—	—

Yugoslavya büyük elçisi itimadnamesini verdi

Yugoslavya büyük elçisi Şomenkoviç'in itimadnamesini merasimle Reiscümhur İnönü'ne takdim ettiğini dün yazmıştık. Resim, büyük elçiyi Riyaseticümhur köşküne girerken göstermektedir.

HANS WALTER FEUSTELFirmasının İstanbul, Galata Rıhtımı 45 No. daki
NORDLOYD SEYAHAT AGENCYBütün dünyada kara, deniz ve hava yolculuklarına aid biletler satılmakta
ve en doğru malumat verilmektedir.

Mektup adresi: F. K. 1436

Tel: 41178

Bremen'de Norddeutscher LLOYD umumî acentalığı

Bundan başka: Türkiye Cumhuriyeti Devlet hava yolları, Ankara - Hamburg - Amerika hattı, Hamburg - Alman Afrika hatları, Hamburg "MER.", orta Avrupa seyahat acentalığı, Berlin Alman Lufthansa A. Ş., Berlin - Irak devlet demir yolları, Bağdat - ilk Tuna buharlı Gemiler işletme Şirketi, Viyana acentalıkları.

Cumartesten maada hergün 8 den 18 e ve Cumartesi günleri 17 ye kadar açıktır.

Eski Feyziati

Yatılı BOĞAZIÇI LİSELERİ Yatsız

Kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere

Ana sınıfı, ilk kısım, Orta okul ve lise

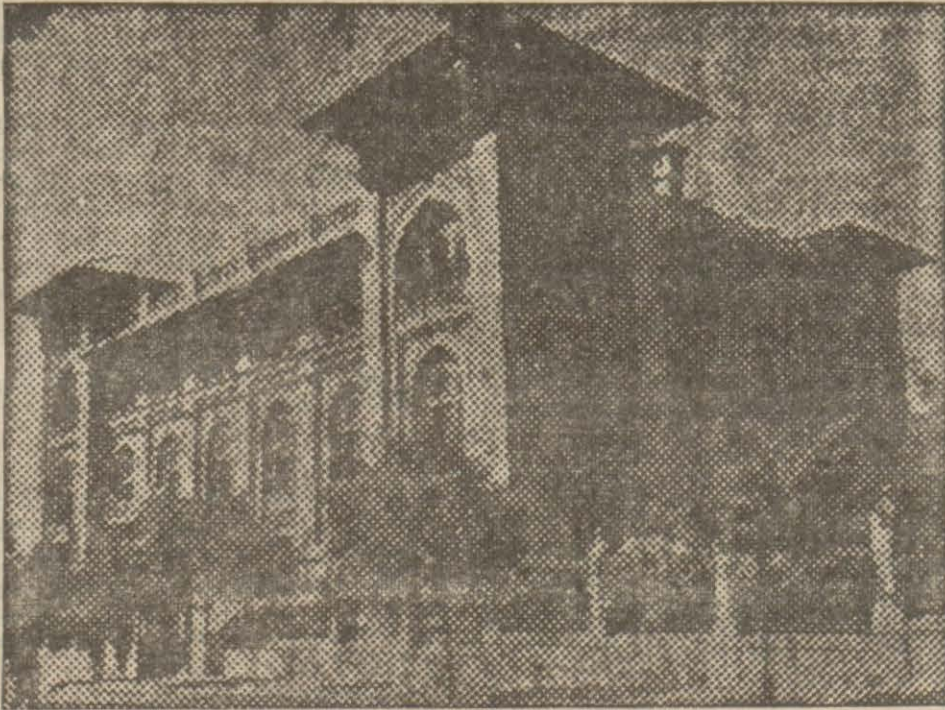
Arnavudköyünde Tramvay Caddesinde Çifte SaraylardaKayıt için hergün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler.
İstiyenlere mekteb tartınması gönderilir. Telefon: 36.210.**T. C. ZİRAAT BANKASI**

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Hali Tasfiyede bulunan

Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi**Tasfiye Heyetinden:**

Hali tasfiyede bulunan Türk Endüstri ve Tecim Anonim Şirketi hissedarları heyeti umumiyesinde, 12 Birinciteğin 1939 tarihine tesadüf eden Perşembe günü akdi ic-tima etmek üzere daveti kararlaştırılmış olduğundan, şirket hissedarlarının mezkûr günde saat 11 de şirketin Ankara'da Yenışehirde Karanfil sokağında bulunan merkezini şerh'endirmeleri ve hisse senedlerini veya bunlara mutasarrıf olduklarını müsbit vesalki ictima gününe takaddüm eden bir hafta evvel Ankara'da Şirket Merkezine, İ. Ziraat Bankalarına veya Sümer Bank'a tevdi ederek birer dühulye varakası almaları rica olunur.

RUZNAME

1. - İstifa eden tasfiye memurunun yerine bir diğertain intihabı.

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden Asistan alınacak

Veteriner Fakültesi cerrahi Pataloji ve Farmakoloji Enstitülerine 35 şer lira asıl ma-aşla ikinci sınıf birer asistan alınacaktır. Bu mevkiiler için isteklilerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lazımdır.

- 1 - Enstitüden iyi derece ile diploma almış bulunmak.
- 2 - Bir eenebi dile vâkıf bulunmak.
- 3 - Mecburi askeri hizmetini ifa etmiş olmak.
- 4 - Sivil veteriner hizmetlerinde en aşağı bir sene çalışmış olmak.
- 5 - Bu şeraiti haiz olan istekliler ta'ib oldukları ilmi şubelere bir eenebi dilden imtibana tâbi tutulurlar.

İmtihan günleri aşağıdaki veçhiledir.
Cerrahi 16 ve 17/10/1939 Pazartesi ve Salı.
Pataloji 18 ve 19/10/1939 Çarşamba ve Perşembe.
Farmakoloji: 20-21/10/1939 Cuma ve Cumartesi.
Talibler bir dilekçe ile Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne müracaat edebilirler.
(4854) (7727)**SELÂNİK BANKASI**

Tesis tarihi: 1888

İdare Merkezi: İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:İSTANBUL Galata ve Yenicalı
MERSİN, ADANA Bürosu**Yunanistandaki Şubeleri:**

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi**İlan Tarifemiz**

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 "
Üçüncü sahife	200 "
Dördüncü sahife	100 "
İç sahifeler	60 "
Son sahife	40 "

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzihli tarifemizden istifade edebileceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi**Doktor Hafız Cemal**

(Lokman Hekim)

Dıvanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

Doktor. I. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastaları kabul eder.

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete, mecmua satar. SON POSTA'nın Ankara bayiidir. En iyi kırtasiye malzemesi mevcuttur.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL**RADYOLIN**

ile SABAH ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

NEVROZİNBaş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcibında günde 3 kaşe alınabilir.

KANZUK**MEYVA TUZU**

Mide, barsak, karaciğer ve safra yollarını temizler, muannid inkıbazları giderir. Hazmi teshil eder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

İstanbul Belediyesi İlanları

İk teminat	Muhammen bedel	
129,60	1728,00	Aksaray yangın yerinde 24 üncü adada 216 metre murabbaı arsının satışı.
37,50	500,00	Rumelihisarında Bebek - İstinye asfalt yolu üzerinde Durmuşdede tekkesi müstemilâtından birikmiş ik' ev enkazının satışı.
2,59	34,50	Aksaray yangın yerinde Meshpaşa caddesinde 6,90 metre murabbaı arsının satışı.
4,82	64,28	Fatih yangın yerinde Haseki civarında Nevbahar mahallesinde Bucak sokağında 1,86 yüzlü 42,83 metre murabbaı arsının satışı.
	Senelik kira	
2,25	30,00	Büyükdere'de Maltız sokağında 219 numaralı kahve önündeki 225 metre murabbaı arsa.
1,80	24,00	Silivride Fatih mahallesinde Havra sokağında 7 numaralı ahşap ev.
2,70	36,00	Üsküdar'da Tenbelhacı Mehmed mahallesinde Demirci sokağında 1 numaralı arsa.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işleri ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. İhale 9/10/1939 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (7628)

Emniyet Müdürlüğü'nün tahtı işgalinde bulunan Belediye malı binanın tamiri açık ek-siltmeye konulmuştur. İhale 6/10/1939 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Muhammen bedel 2104 lira 70 kuruş ve ilk teminat 157 lira 85 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin ihaleden sekiz gün evvel Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet vesikalari ve ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (7635)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedelli 6000 lira olan 1000 adet tahta el abarası 13/10/1939 Cuma günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 460 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (7732)

Muhammen bedelleri aşağıda yazılı üç liste muhteviyatı malzeme 6/11/1939 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin miktarı aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinde dağıtılacaktır. (7419)

No.	İsmi	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
		Lira	Lira K.
1	Percin çivileri 63 kalem	12088	906 00
2	Vida, rondelâ ve gupilyalar (65 kalem)	6000	450 00
3	Muhtelif boru ve manşonlar (8 kalem)	6440	483 00

İstanbul Defterdarlığından:

Muhammen senelik icarı lira müddet

Üsküdar'da Büyükcamlıcadaki Setler kahvehanesi 200 2 sene
Yukarıda mevki yazılı gayri menkul hisasındaki muhammen senelik icar bedeli üzerinden 26/10/1939 günü saat 14 de bir ay içinde kiraya verilecektir.

Taliblerin % 7,5 pey akçelerini yatırıp bu müddet zarfında haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri saat 14 de Defterdarlık Mülk Emlâk Müdürlüğünde müteşekkül komisyonun müracaatları. (7758)